

Maaliskuu 2026

Silta

Tamperelainen
seurakuntalehti

siltalehti.fi

Tampereen seurakuntien
pääsiäinen kutsuu hiljentymään

Diakoniatyöntekijät:
yhä useampi kiikkuu
asunnottomuuden
rajamailla

A 4

Nuoret kaipaavat
tekemistä, johon on
helppo tulla

A 14

Johannes-passion
evankelistana loistaa
Kansallisoopperan
tamperelaistenori

A 18

A 6

Jari Jolkkonen pureutui
Pyhään maahan:

**Dokumenttisarja ja kirja tarjoavat
mahdollisuuksia omiin johtopäätöksiin**

Kirkosta on moneksi

KEVÄTTALVELLA aletaan valmistautua jälleen pääsiäiseen, joka on joulun ohella kristillisen kirkon tärkein juhla. Parhaillaan eletään paaston aikaa, ja pääsiäistä vietetään huhtikuun alussa.

Moni kristitty viettää paastoa luopumalla nautintoaineista ja syö kevyesti luopumalla esimerkiksi lihasta. Yhtä tärkeä asia on paaston hengellinen ulottuvuus. Sen tehtävänä on lähentää ihmisen suhdetta Jumalaan.

Paasto voi kutsua meitä vastuulliseen elämäntapaan ja luopumaan jostain puutetta kärsivien ihmisten hyväksi.

Kirkon Ekopaastokin kannustaa kokeilemaan kohtuutta ja vahvistamaan luontosuhdetta. Jokainen voi olla mukana hillitsemässä ilmastonmuutosta ja lievittämässä ilmastoahdistusta. Vinkkejä voi poimia Ekopaaston verkkosivuilta.

EKOPAASTO voikin tuoda ihmisille uutta näkökulmaa paastonaikaan ja pääsiäisen viettoon, ja puhutella varsinkin nuoria aikuisia ja nuoria.

Sen avulla vuosituhantiseen perinteeseen voi liittyä sellainenkin ihminen, jolle kristillinen paasto tuntuu ehkä vieraalta.

KIRKKO on myös täyttänyt tehtävänsä, jos ihmiset saivat lohtua ja mahdollisuuden hiljentymiseen hiljaisen viikon ja pääsiäisen ajan hartauksissa, jumalanpalveluksissa ja konserteissa. Moni on huolestunut epävarman maailmantilanteen vuoksi tai murehtii oman elämän isoja kysymyksiä ja toimeentuloa.

NÄIN ALKUVUONNA, kun uutisoidaan kirkkoon liittymisestä ja eroamisesta, tulee pohdittua ihmisten syitä kuulua kirkkoon – tai olla kuulumatta.

Moni kirkosta etäällä oleva ihminen ei ehkä tule ajatelleeksi, miten monipuolinen instituutio ja yhteisö kirkko on, ja miten runsaasti se tarjoaa mahdollisuuksia osallisuuteen ja toimintaan.

Kirkkovuoden kulku ja juhlapyhät tuovat si-

sältöä ja turvallisuudentunnetta, ja hengellinen elämä jumalanpalvelusyhteisössä voi olla monille hyvin antoisaa.

Vapaaehtoistyö, harrastukset ryhmissä ja kuoroissa sekä kohtaamispaikat tarjoavat tekemistä ja mahdollisuuden saada uusia tuttavuuksia ja ystäviä.

Seurakunnan jäsenenä voi olla niin sanottuna kulttuurikristittyinäkin. Monet arvostavat erityisesti kirkon tekemää auttamistyötä ja monipuolista kulttuurielämää.

Kirkko tarjoaa toimintaympäristön myös päätoimikseen ja vaikuttamisesta kiinnostuneille ihmisille. Tätä kannattaa pohtia, sillä ehdokkaiden etsiminen marraskuun seurakuntavaaleihin on alkanut. [S](#)

Maaliskuu | Tekstit **Teemu Paarlahti**

Kuva: Kimmo Ahonen

Kiirastorstain kutsu

KIIRASTORSTAINA 1978 olin Viinikan kirkossa. Siellä vietettiin iltakirkko ehtoollisineen. Minun piti saada merkintä rippikoulukorttiin.

Pappina oli Hannu, uskonnonopettajamme Norsista. Sain merkinnän ja mutisin: ”Pitäisi käydä nuorten tilaisuuksissakin.” Hannu vastasi: ”Perjantaisin on nuortenilta Nekalan seuriksella, tule sinne. Ne ovat ihan sinua varten.”

Pääsiäisen jälkeen menin. Olen sillä tiellä edelleen.

Kiirastorstain 1978 kutsu oli enemmän kuin papin vinkki. Kun avaan kirkon oven pääsiäisaikana 2026, minua, Jumalan kiitos, kutsutaan edelleen.

”Pyhä Jumala, tänään me riemuitsemme siitä, että mahdoton on tapahtunut, ja kuolema on voitettu.

Tule keskellemme kaikkien lukkojen, kaikkien epäilysten ja kaikkien huolten läpi.”

Pääsiäisrukouksesta
(Tampereen hiippakunnan
virikemateriaali 2020)

Tulevat pyhät 4.3.–8.4.2026

8.3. Kolmas paastonajan sunnuntai
Kaikesta huolimatta monet uskoivat, mutta...
(Joh. 12:37–43)

15.3. Leipäsunnuntai
Että kasvaisin pelastukseen. (1. Piet. 2:1–3)

22.3. Marian ilmestyspäivä
Riemua paastonajan keskellä. (Luuk. 1:39–45)

29.3. Palmusunnuntai
Loppusuoralle. Hiljaisella viikolla seuraamme Jeesuksen tietä Golgatalle. Olkoon ilmassa Kristuksen tuntemisen tuoksu.
(2 Kor. 2:14–17)

2.4. Kristus kielellä
Paastonaika päättyy kiirastorstain ehtoollispalvelukseen. (1. Kor. 11:23–29)

3.4. Pitkäperjantai
Kristus minun puolestani ristillä.
(Joh. 19:16–30)

5.4. Suuri yö ja suuri päivä
Kristinuskon ytimessä. Kuolema kaatuu, Kristus on ylösnoussut!
(Mark. 16:1–8 ja Joh. 20:1–10)

6.4. Toinen pääsiäispäivä
Magdalan Maria ilmoittaa: ”Minä olen nähnyt Herran!” Seurakunta elää Ylösnousseen seurassa. (Joh. 20:11–18)

Kuva: Marianna Penttilä

Tampereen tuomiokirkko täyttyi Folk Extremen artistien esittämää kansanmusiikkia kuunnelleista oppilaista.

Millainen oli 8-luokkalaisten taide-elämys Tuomiokirkossa?

TAIDETESTAAJAT-OHJELMA tarjoaa tänä vuonna elämyksiä kirkkorakennuksissa yhteistyössä kirkon ja julkishallinnon 750-vuotisjuhlan kanssa. Tampereen kahdeksaluokkalaisten tutustuivat nykykansanmusiikkiin ja samalla Tuomiokirkon taiteeseen.

Silta-lehden kysymyksiin kokemuksesta vastasivat Tampereen kristillisen koulun oppilaat **Vivien Mäkinen**, **Helmi Ahonen** ja **Nella Komonen**.

1 Mitä ajattelit tästä taide-elämyksestä?

Vivien: Minä en oikein tykännyt kokemuksesta. Minusta oli väärin, että kirkossa lauletaan ja soitetaan lauluja, jotka ovat epäsopivia kirkkoon.

Helmi: En tykännyt hirveästi, koska kaiutin oli juuri meidän paikkojen vieressä tosi kovalla. Enkä erityisemmin tykännyt musiikista, se ei sopinut yhteen kirkon kanssa.

Nella: Mielestäni se oli aika outo, enkä menisi uudestaan. Musiikki ei sopinut mielestäni yhtään kirkkoon, sillä lauluissa laulettiin muun muassa paholaisesta ja sellaisista asioista, mitkä saattavat ahdistaa joitakin. Ja taidetestaajista pitäisi mielestäni jäädä hyvä fiilis, mutta tuosta ei kyllä jäänyt.

2 Mikä kiinnitti huomiota kirkkorakennuksessa?

Vivien: On ihmeellistä ajatella, että niin hienoja rakennuksia on edes rakennettu.

Helmi: Kirkon kivipinta ulkona oli mielestäni hieno, ja kirkon sisällä oli joitakin maalauksia, jotka olin nähnyt aiemminkin.

Nella: Kirkossa oli paljon yksityiskohtia, ja hienon näköinen ulkoa sekä sisältä.

3 Missä muualla näet tai kuulet taidetta?

Vivien: Luonto on täynnä Jumalan luomaa taidetta, eli hyvin paljon. Ihmisten taidetta olen nähnyt koulun retkillä ja esimerkiksi linnoissa käytyäni.

Helmi: Käyn välillä perheeni kanssa museossa ja kuuntelen viikoittain musiikkia.

Nella: Koulun käytävillä ja ihan vaikka, kun kävelee keskustassa.

4 Pitäisikö koulusta käydä enemmän kokemassa taidetta?

Vivien: Mielestäni ei. Keskityn mieluummin itse kouluun.

Helmi: Olisi kiva käydä ainakin teatterissa.

Nella: Teattereissa olisi ihan kiva käydä.

5 Millaiset teokset ovat kiinnostavia?

Vivien: En ole edes kovin taiteesta pitävä ihminen, mutta tiettyyn historian ajankohtaan liittyvät maalaukset on mielenkiintoisia. Kuten esimerkiksi maalaukset joistakin historian tunnetuista henkilöistä.

Helmi: Pidän jostain musiikista ja taidenäyttelyistä, joilla on kiinnostava historia. Mieluiten katson taide-teoksia rauhassa.

Nella: Esimerkiksi semmoiset maalaukset ovat kiinnostavia, missä on vaikka jokin hyvä tarina sen teoksen taustalla.

Asta Kettunen

Lisää kysymyksiä, vastauksia ja tietoa Taidetestaajista: siltahti.fi ja taidetestaajat.fi

Kesätöiden hakijamäärä kasvoi runsaasti

Helmikuun 22. päivänä päättyneessä Tampereen seurakuntien kesätyöntekijöiden rekrytoinnissa hakemuksia kertyi yli 700 enemmän kuin viime vuonna. Hakemuksia saapui yhteensä 2789, kun niitä viime vuonna tuli 2063.

14–17-vuotiaiden kahden viikon pestiin halusi lähes kaksinkertainen määrä nuoria kuin vuosi sitten, yhteensä 1196 nuorta. Toiseksi isoin määrä hakukkaita oli hautausmaiden puistotöihin, 736 hakijaa.

Viikinsaaren kappelin oppaaksi haiki myös kaksin verroin viimevuotinen määrä: hakijoita oli nyt 163, viime vuonna 73. Aito-keskuksen siivoojaksi halusi 117 ja kesätalkkariksi 100.

Lasten katedraaliin kesäsoittajaksi halusi 43 ja soittotaitoiseksi oppaaksi 23 hakijaa. Mummon Kammarin ulkoilu- ja asiointiavun tehtävä kiinnosti lähes yhtä paljon kuin vuotta aiemmin.

– Aito-keskuksen kokin rekrytointia jatkettiin, ja paikkaa voi hakea vielä 22.3. asti, kertoo henkilöstöasiantuntija **Minna Muurinen**.

Jumalanpalveluksissa käytiin enemmän

Jumalanpalveluksiin osallistuttiin viime vuonna noin 3,3 miljoonaa kertaa. Käyntien määrä kasvoi vuodesta 2024 vuoteen 2025 noin kolme prosenttia.

Pullopanteilla tukea

Pirkanmaan Osuuskaupan keräys pullopalautusautomaateilla tuotti Ruokapankille yli 40 000 euroa. Lisää asiasta huhtikuun Sillassa

Nuoret liittyvät usein kirkkoon riparilla

Kirkkoon liittyi rippikoulun yhteydessä viime vuonna yli 2 200 henkilöä, joista nuoria oli 1 634. Rippikoulussa kirkkoon liittyneiden nuorten määrä on yli kaksinkertaistunut vuodesta 2020.

Kuva: Aino Koli

Rippikoulun yhteydessä kirkkoon liittyi Tampereella viime vuonna jo noin 7 prosenttia nuorista.

Uusista verkkosivuista ensimmäisenä julkaistiin tampereen-rippikoulut.fi.

Kuva: Tuula Vartiainen

Tampereenseurakunnat.fi ja siltalehti.fi uudistuvat

Tampereen seurakuntien ja sen mukana *Sillan* verkkosivut uudistuvat maaliskuun alussa, kun käyttöön otetaan kirkon yhteinen Lukkari-julkaisujärjestelmä. Sivujen sisällöt pysyvät pitkälti ennallaan, ja sivujen rakennetta muutetaan yhdenmukaisemmaksi muiden seurakuntien verkkosivujen kanssa.

Vanhat verkko-osoitteet ohjataan pääosin uusille sivuille, jotta tutut linkit toimivat jatkossakin mahdollisimman sujuvasti.

Julkaisuvaiheessa osa sivuista voi vielä olla viimeistelemättömiä, sillä kehitystyö jatkuu myös uudistuksen jälkeen.

– Toivomme käyttäjiltä palautetta ja ideoita sivujen kehittämiseen sekä ripauksen kärsivällisyyttä uuden äärellä. Tavoitteena on rakentaa entistä selkeämpiä ja paremmin palvelevat verkkosivut kaikille tamperelaisille, viestintäjohtaja **Sami Kalioinen** vinkkaa.

Palvelevalla puhelimella on pulaa päivystäjistä

Palveleva puhelin etsii uusia päivystäjiä. Päivystäjä toimii keskustelukumppanina yksinäisille ja tukea tarvitseville ihmisille.

Päivystysvuoro on kerran kuukaudessa ilta-aikaan, ja sen voi tehdä kotona. Tehtävään saa ohjausta ja tukea. Päivystäjän tehtävässä tärkeintä on halu kuunnella sekä empaattinen suhtautuminen yhteydenottajiin.

Soitot ovat nimettömiä ja työssä sitoudutaan vaitiolovelvollisuuteen. Palveleva puhelin on osa Suomen evankelis-luterilaisen kirkon auttamistyötä.

Palveleva puhelin on Suomen vanhin auttava puhelin. Se on toiminut vuodesta 1964 alkaen. Puhelimeen vastataan joka ilta kello 18–24 numerossa 040 022 1180. Verkossa toimivat myös Palveleva chat ja Palveleva nettikirje.

Seuraava peruskoulutus uusille päivystäjille alkaa 4. maaliskuuta. Lisää: laura.tuhkanen-jukkola@evl.fi, 040 804 8388

Vaaliklinikka tukee ehdokasasettelua

Seurakuntavaalien ehdokasasettelu alkaa tänä keväänä. Vaaliryhmille tarjotaan ehdokasrekrytoinnin tueksi vaaliklinikka – kahden tunnin työpajamainen tapaaminen, jossa kirkastetaan ryhmän vaalilupausta, pohditaan keinoja innostaa uusia ehdokkaita ja mietitään tapoja lisätä näkyvyyttä, erityisesti sosiaalisessa mediassa.

Klinikka järjestetään aina yhdelle ryhmälle kerrallaan.

– Jos ryhmällä on edustus kaikissa seurakunnissa, klinikka toteutetaan seurakuntarajat ylittävänä yhteisenä tapaamisena. Näin varmistetaan tasapuolinen ja tarkoituksenmukainen tuki, toteaa viestinnän asiantuntija **Eva Wäljas**.

Lisätiedot ja ajankohdasta sopiminen: eva.waljas@evl.fi, 050 520 9016

Asumisvaikeudet näkyvät diakonian vastaanotoilla

Asunnottomuus lisääntyi Tampereella viime vuonna, mikä näkyy myös seurakuntien diakoniatyöntekijöiden työssä. Vastaanotoilla käy viikoittain ihmisiä, joilla on haasteita asumisen kanssa. Perheiden häätöjen lisäksi asiantuntijoita huolestaa erityisesti se, että moni kiikkuu aivan asunnottomuuden rajalla.

Tampereen Tuomiokirkkoseurakunnan diakonian tilastojen mukaan asumisen ja asunnottomuuden osuus diakoniavastaanotolle hakeutumisen syistä kasvoi viime vuonna edellisvuoteen verrattuna noin 60 prosenttia, kertoo seurakunnan johtava diakoniatyöntekijä **Anna-Leena Mansukoski**.

– Isona syynä tuntuvat olevan kerty-

neet vuokratästit. Koko vuokraa ei ole saatu kasaan tai vuokra on kokonaan maksamatta. Jos apua ei saa Kelasta tai sosiaalitoimesta, asunnon menettää auttamatta. Ja jos luottotiedot ovat menneet, ei uutta tahdo saada, summaa diakoniatyöntekijä **Helena Vettenranta**.

Mielenterveysongelmat ja päihteiden käyttö lisäävät asunnottomuuden riskiä. Diakonian asiakkaat ovat tuoneet esiin leikkaukset palveluihin ja järjestöjen tuen karsimisen.

– Palvelujärjestelmää rakennetaan uudelleen pienemmillä resursseilla, ja moni pudotetaan hoidon ja tuen piiristä pois. Se näkyy suoraan hyvinvoinnissa ja arjen hallinnassa, Vettenranta sanoo.

– Turvaverkkoa ei ehkä ole, asioiden kanssa jää yksin, ja ongelmat kasaantuvat.

Kuva: Tuula Vartiainen

Asunnottomuustilanteen kääntyminen huonoon suuntaan on äärimmäisen huolestuttavaa. Taustalla vaikuttavat sosiaaliturvaan, järjestöihin ja esimerkiksi mielenterveyspalveluihin kohdistuneet leikkaukset, sanoo Tampereen seurakuntien diakonian ja yhteiskuntavastuun johtaja **Ville Aalo**.

Ehdokkaaksi syksyn seurakuntavaaleihin

SYKSYN seurakuntavaaleihin etsitään jälleen uusia ehdokkaita. Ehdokasasettelu päättyy 15. syyskuuta, ja vaalit järjestetään sunnuntaina 15. marraskuuta.

Tampereen seurakuntien yhtymäjohtaja **Tapani Rantala** kannustaa seurakuntalaisia pohtimaan ehdokkuutta seurakuntavaaleissa.

– Ehdokkaat ja valitut luovat linjaa tulevaisuuteen ja siihen, millaista kirkkoa Tampereella rakennetaan.

– Ehdokkuus ja luottamushenkilönä toimiminen antavat mahdollisuuden vaikuttaa seurakunnan sekä koko seura-

kuntayhtymän toimintaan ja talouteen. Voi esimerkiksi pohtia, kuinka lapset ja nuoret sekä ikääntyneet otetaan huomioon, tai kuinka taloutta ja kiinteistöjä hoidetaan, lisää Rantala.

Syksyn seurakuntavaaleissa valitaan seurakuntapäätäjät nelivuotiskaudeksi 2027–2030. Tampereella vaaleissa valitaan jokaiselle seurakunnalle seurakuntaneuvosto ja lisäksi yhteinen kirkkovaltuusto.

Yhteinen kirkkovaltuusto (YKV) päättää seurakuntayhtymän keskeisistä asioista kuten toimintasuunnitelmasta

Kuva: Asta Kettunen

Jos asumisessa on vaikeuksia, kannattaa olla yhteyksissä kaupungin asumisneuvontaan. Neuvonnalla voidaan vähentää, mutta myös ehkäistä asunnottomuutta.

Tulotaso heikentynyt

Harjun seurakunnan johtava diakonia-työntekijä **Pia Ojalahti-Diallo** sanoo ihmisten tulotason heikentymisen johtaneen siihen, ettei kaikkia laskuja saada ajallaan maksettua.

– Kun laskut menevät perintään ja tulee ulosottomerkintä, asiat vaikeutuvat. Saattaa käydä niin, että toimeentulon vähyden takia ei saada vuokraa ja sähkölaskuja maksettua. Kun vuokranmaksussa on vaikeutta, alkaa häättömenettely.

– Olemme olleet huolissamme varsinkin perheiden hädöistä ja mahdollisuuksista saada perheelle kotia.

Vuokrien suuruus ja summa, jonka Kela hyväksyy asumistuen määräytymisperusteeksi, johtaa Ojalahti-Diallon mukaan siihen, että pienituloinen luottotiedoton ihminen voi jäädä pidemmäksi aikaa asunnottomaksi.

– Usein tällainen henkilö asustaa kavereilla tai sukulaisten vieraana, mikä saattaa aiheuttaa asunnon omistajalle tai haltijalle muun muassa varoituksia.

– Vuokrahintojen nousu on aiheuttanut sen, että Kela voi vaatia muuttamaan halvempaan ja valitettavasti usein huonompikuntoiseen asuntoon. Se osaltaan voi aiheuttaa terveysvaikutuksia.

Diakonisen taloudellisen avun väliaikaisuus ei useinkaan päde

Ojalahti-Diallo kiinnittää huomiota myös ikäihmisten pudottamiseen Pirhan päihdepalveluista.

Useat asunnottomat ovat myös jatkuvasti Ruokapankin Puoti-avun piirissä, vaikka Puoti on tarkoitettu väliaikaiseksi avuksi, kuten muukin diakoninen taloudellinen apu, kertoo Tuomiokirkkoseurakunnan diakonissa **Pirjo Heikkinen**.

– Diakonisen taloudellisen avun väliaikaisuus ei kuitenkaan useinkaan päde asunnottoman asiakkaan kohdalla. Hän vaihtaa asuntoa usein asuen tuttuun luona, joiden asunto on tyhjillään. Tästäkin pitää maksaa, mutta siihen ei saa asumistukea.

Asumisneuvonta auttaa

Pirkanmaan hyvinvointialueen talousneuvolassa törmää väistämättä asunnottomuuteen ja vuokratästeihin.

Talousneuvolan kanssa samaan aikaan on tarjolla kaupungin asumisneuvonta, joka on Heikkisen mukaan loistava väylä hakea apua näihin asioihin.

– Tämä yhteistyö on ollut hedelmällistä ja rakentavaa. Monen asiakkaan asioita on pystytty miettimään yhdessä.

Tampereella arvioitiin olleen viime vuonna 468 yksin elävää asunnottomia, joista 116 oli pitkäaikaisesti asunnottomia. Yksin elävien asunnottomien määrä kasvoi edellisvuoden arvioon nähden 77 henkilöllä. Pitkäaikaisesti asunnottomien määrä kasvoi 24 henkilöllä.

Asunnottomuusongelma ja asunnottomuuden uhka ovat koskevat nykyään myös työssäkäyviä ihmisiä.

Asta Kettunen

tampereenseurakunnat.fi/tukeajaapua;
Tampereen kaupungin asumisneuvonta
p. 03 565 74700 ti klo 9–12 ja to klo 12–15, asumisneuvonta@tampere.fi

Kuva: Tuula Vartiainen

Seurakuntien luottamushenkilöt päättävät, millaista kirkkoa Tampereella rakennetaan, ja mikä toisi hyvinvointia tamperelaisille.

ja talousarviosta, ja siinä on tällä hetkellä 51 jäsentä paikallisseurakunnista. Kirkkovaltuusto on Tampereen seurakuntayhtymän ylin päättävä elin.

Seurakuntaneuvosto johtaa seurakunnan toimintaa. Tampereella on neljä suomenkielistä seurakuntaa: Eteläinen, Harju, Messukylä ja Tuomiokirkko sekä yksi ruotsinkielinen seurakunta, Tammerfors svenska församling.

Ehdokkaaksi voi hakeutua valitsijayhdistysten kautta. Ehdokkaalta edellytetään, että hän on täyttänyt 18 vuotta ja on kirkon konfirmoitu jäsen.

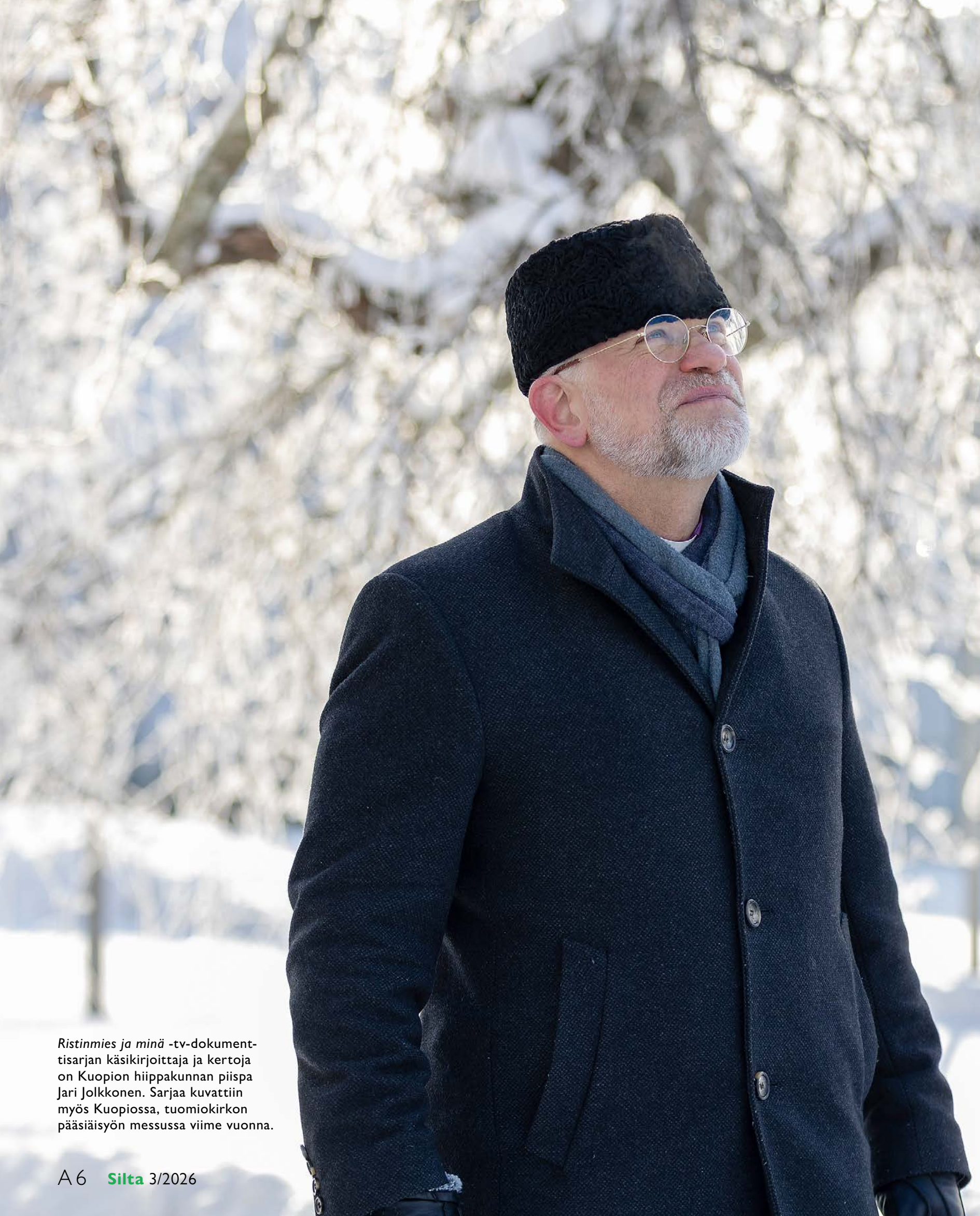
– Jokaisessa seurakunnassa perustetaan useita valitsijayhdistyksiä niiden laatimien linjausten mukaan. Niihin voi tarjoutua ehdokkaaksi. On myös mahdollista perustaa oma valitsijayhdistys

kokoamalla kymmenen yli 18-vuotiasta kirkkoon kuuluvaa oman seurakunnan jäsentä, neuvoo Rantala.

Seurakuntavaaleissa on äänioikeus jokaisella 16 vuotta täyttäneellä kirkon jäsenellä. Vaaleissa voi äänestää vain oman seurakuntansa ehdokkaita. Ehdokas voi olla ehdokkaana joko seurakuntaneuvostoon tai yhteiseen kirkkovaltuustoon tai olla ehdokkaana molemmissa vaaleissa, jolloin hänellä on kaksi ehdokasnumeroa.

Kirsi Airikka

Lisää valitsijayhdistyksistä ja niiden perustamisesta
Tampereen seurakuntien vaali-infosta:
tampereenseurakunnat.fi/seurakuntavaalit

Ristinmies ja minä -tv-dokument-
tisarjan käsikirjoittaja ja kertoja
on Kuopion hiippakunnan piispa
Jari Jolkkonen. Sarjaa kuvattiin
myös Kuopiossa, tuomiokirkon
pääsiäisyön messussa viime vuonna.

Piispa Jari Jolkkonen: Haluan kärsiä heidän kanssaan

Yle esittää pääsiäisenä kolmen dokumentin sarjan Jeesus Nasaretilaisen elämästä. Kaikki kolme matkaa paikan päälle tehtiin Gazan sodan varjossa. Sarjan käsikirjoittajana ja kertojana toimiva Kuopion hiippakunnan piispa Jari Jolkkonen on äskettäin saanut tietää, että hänen esivanhempinaan on sekä juutalaisia että palestiinalaisia. Hän sanookin haluavansa kärsiä sodan jalkoihin joutuneiden kanssa.

Teksti **Asta Kettunen**

Dokumenttisarjaa ei voitu tehdä sivuamatta ajankohtaista konfliktia.

- Pelkästään lennot olivat riskitilanteita. Oli kuitenkin riittävästi varjelusta matkassa, Jolkkonen kiittelee.

Vuorisaarnassa sanotaan, että autuaita ovat rauhantekijät. Sota kuitenkin tunkeutui väkisinkin lähelle:

- Kun ollaan Genesaretinjärven rannalla, jossa Jeesus piti Vuorisaarnansa, neljän minuutin välein yli lentää Israelin ilmavoimien hävittäjä pommi-kuormassa, ja kuvaus joudutaan keskeyttämään.

- Tämäkin kertoo, että täyttä rauhaa ei tulla saavuttamaan. Mutta emme ole tuomareita tai lääkäreitä vaan kanssakärsijöitä. Haluamme antaa äänen molemmille osapuolille.

Paikan päällä töitä paiskittiin aamusta iltaan. Jo vierailujen järjestäminen ja muut ennakkovalmistelut olivat vieneet paljon aikaa. Jokaiseen kohteeseen vaadittiin kuvauslupa etukäteen.

- Pyhän haudan kirkko on monen kirkkokunnan yhteinen, ja siksi tarvitsimme kuvausluvat kolmelta kirkkokunnalta: kreikkalaisortodokseilta, roomalaiskatolilaisilta ja armenialaisapostolisilta.

Jolkkoselle matkat ovat tulleet tutuiksi, sillä Jordanian ja Pyhän Maan evankelisluterilainen kirkko on Kuopion hiippakunnan kumppanuuskirkko.

- Viimeksi oltiin viikimässä Jerusalemissa uutta piispaa tammikuussa. Yritämme tukea Pyhän maan kristittyjä, jotka kärsivät sekä juutalais-siirtokuntalaisten että islamistien väkivallasta. Kristittyjen läsnäolo Pyhällä maalla on yhtä vanha kuin kristinusko itse, ja heitä edustavat nämä arabikristityt.

Jolkkonen on harmissaan siitä, että Suomessa harva ymmärtää alkuperäisten Pyhän maan kristittyjen olevan juuri niitä palestiinalaisia, joita kaikki potkivat päähän.

- Alkuperäisten kristittyjen määrä on radikaalisti vähentynyt, ja Jumalan valitun kansan fundamentalistiset jäsenet savustavat kristittyjä ulos, sylkevät heidän päälleen ja kirjoittavat Jeesusta ja Mariaa häpäiseviä viestejä heidän kirkkojensa seiniin.

- Liian usein meillä kuvitellaan, että palestiinalainen on synonyymi terroristille, mutta todellisuudessa Hamas pitää palestiinalaisia panttivankeina ja surmaa heitä.

- Vaikka palestiinalaiskristityt joutuvat kuuntelemaan loukkauksia, heidän oliivipuunsa katkotaan ja heidän talonsa tuhotaan Länsirannalla, he eivät

Rauhaa ei saavuteta ilman muistin puhdistamista menneistä veriteoista ja loukkauksista.

silti turvaudu väkivaltaan. Eivätkä edes katkeroidu, vaan puhuvat rauhan ja oikeudenmukaisuuden puolesta, ja sillä tavalla todistavat Herrastaan. Se on hyvin, hyvin vaikuttavaa.

Jolkkonen on huomannut, että Gazan sodan molemmilla puolilla on valtavasti rauhaa tahtovia ihmisiä.

– Tällä hetkellä vain osapuolia hallitsevat ääripäät. Mitä tulee armoon, niin siellä kristityt elävät evankeliumista ja sen tuomasta ilosanomasta.

Mahdollisuus omille johtopäätöksille

Dokumentin jaksoissa haastatellaan Israelin ja palestiinalaisalueen uskonnollisia johtajia sekä kansainvälisesti tunnettuja historian, arkeologian ja raamatuntutkimuksen asiantuntijoita. Kuultavina ovat myös alan parhaat suomalaiset asiantuntijat.

Tarkoituksena ei ole tyrkyttää katsojille valmiita vastauksia, vaan tarjota mahdollisuus tehdä omat johtopäätöksensä, Jolkkonen sanoo.

– Emmekä ole tehneet sarjaa korjataksamme joitakin käsityksiä. Kerromme historiaa ja kunnioitamme katsojan vapautta miettiä, mitä se tarkoittaa tänään ja itselle. ”Minä” otsikossa ei ole Jari Jolkkonen, vaan kuka tahansa katsoja.

Sarjalle odotetaan miljoonayleisöä. Toive perustuu paitsi ajankohtaisuuteen myös aiempiin kokemuksiin: saman tuotantoryhmän Franciscus Assisilaisen elämäntarinasta kertovaa *Franciscus ja minä – Jumalan köyhän tarina* -dokumenttia on katsottu jo yli 400 000 kertaa.

Myös aiemmat dokumentit, reformaation merkivuoteen liittyvä *Martti ja minä – Reformaattorin tarina* sekä Paavo Ruotsalaisen elämää luotsaava *Paavo ja minä – Viimeisten kiusausten tarina*, ovat olleet suosittuja ja keräävät yhä katsojia Yle Areenassa.

Idea ensimmäisen tarinan tekemisestä syntyi, kun Jolkkonen oli kansainvälisessä Luther-tutkijoiden konferenssissa Wittenbergissä ja Erfurtissa.

– Ylellä ei ollut mitään reformaation merkivuoteen liittyvää, ja päätimme auttaa. Dokumentin piti olla vain kertarupeama, mutta se rupesi saamaan mukavasti katsojia ja palautetta.

Ylellä on ollut puute juhlakausien ohjelmasta, ja Jolkkoson tyyli katsojan kuljettajana on ollut pidetty. Neljäs tuotanto on aiempia kunnianhimoisempi, ja materiaalia kertyi valtavan paljon.

– Kerronta on myös visuaalisesti rikasta, mainitsee dokumenttien ohjaaja ja Kuopion hiippakunnan pappina osa-aikaisesti työskentelevä **Satu Väättäinen**.

Juuria ja uskon leviämistä

Sarjan ensimmäinen osa, *Sodan ja rauhan Israel*, tuo esiin Jeesuksen juutalaisia juuria ja Vanhan testamentin syntyä.

Yksi esimerkki Jeesuksen ja varhaisuutalaisuuden liittymäkohdista on siinä, miten hän puhuu Vanhan testamentin ennustuksista: Luukkaan evankeliumin 4. luvussa hän ottaa esiin Jesajan ennustuksen Herran voidellusta, joka on tullut julistamaan ilosanomaa köyhille ja päästämään vangitut vapauteen.

Jolkkoson mukaan kiusaus valjastaa Jeesus vetämään omia ideologisia vankkureita ja omia mieltymyksiä on olemassa. Tällöin voidaan poimia esiin

yksittäinen Raamatun jae tai ulottuvuus, joka on jo karannut kauas alkuperäisestä.

– Silloin saamme vain design-Jeesuksen. Kasvissyöjille Jeesus voi olla esimerkiksi esivegaani, natseille hän oli arjalainen, sosialisteille esivallankumouksellinen ja hipeille piippua poltteleva ja pyhää huolettomuutta julistava partaradikaali. Kuva vääristyy, koska ajatus lähtee omasta ajastamme.

Toinen osa valottaa Jeesuksen elämää ja opetuksia. Pyrkimyksenä on yhdistää vanhoja Raamatun tekstejä arkeologiaan ja maantieteeseen.

– Se tekee vanhat tekstit eläviksi ja konkreettiseksi. Ja tämä on se, mitä haluaisin katsojalle tarjota, nojatuolimatkan Jeesuksen elämään ja opetuksiin, ihmisille, jotka haluavat säästyä matkustamisen vaivoilta ja kuluilta. Ja ehkä tässä tapauksessa vähän vaaroiltakin.

Asiat muuttuivat konkreettisiksi Jolkkoson omassakin mielessä. Kuten se, että Jeesuksen kuulustelija ja tuomitsija, ylipappi Kaifas ja Pontius

Sarjan I osassa tutustutaan yhteen Jerusalemin merkittävimmistä arkeologisista löydöistä, vesitunneliin, jonka kuningas Hiskia rakennutti ilmeisesti vuoden 701 eKr. tienoilla. Sen tarkoitus oli turvata kaupungin vesihuolto mahdollisten piirityksen aikana.

Pilatus, ovat päätyneet vierekkäin Israelin arkeologiseen museoon.

Lähes kilometrin korkuiselta Arbelin vuorelta Genesaretinjärven rannalla voi yhdellä silmäyksellä nähdä Jeesuksen alkuvaiheen koko pelikentän. Pyhää maata onkin sanottu viidenneksi evankeliumiksi.

– Jopa kaksi kolmasosaa evankeliumien kertomuksesta liittyy tuohon maisemaan. Kertomukset Jeesuksesta parantajana. Pietarin kalansaalessa. Apostolien kutsuminen. Myrskyn tyyntäminen, ja niin edelleen.

Viimeisessä osassa nimeltä *Ylösnousemususkon leviäminen* ollaan Jerusalemissa, 150 kilometrin päässä Jeesuksen kotikentältä etelään. Siinä myös tutustutaan idän vainottuihin kristittyihin.

Käänteentekeviä opetuksia

Dokumenttisarjaa täydentää pääsiäisenä ilmestytvä kirja *Nasaretin mestarin tarina* (Docendo).

– Kirjassa asioita pystytään taustoittamaan paljon laajemmin. Se pyrkii tarjoamaan matkan historiaan, ja pyhiinvaellusmatkan Jeesuksen elämään.

Jolkkonen uskoo tuon matkan tekevän ymmärrettäväksi myös länsimaista kulttuuria.

– Jeesuksen opetukset lapsista olivat käänteentekeviä, ja juutalais-kristillinen oppi ihmisestä Jumalan kuvana. Antiikin maailma oli niin väkivaltainen, ettemme pysty sitä ymmärtämään. Ristiinnaulitsemisessa ihminen riisuttiin alasti merkiksi siitä, ettei hänellä ollut ihmisarvoa. Sotilaille annettiin vapaat kädet testata kidutustekniikoita. Monet tuomitut kuolivat jo kidutukseen. Ristiinnaulitut, kuten Jeesus, pantiin näkyvälle paikalle varoittavina esimerkkeinä.

Nämä tiedot tulevat Jolkkoson mukaan Uuden

Dokumenttisarjassa pureudutaan myös israelilaisten ja palestiinalaisten välisen konfliktin juurisyihin ja haastatellaan muun muassa palestiinalaista emerituspiispa Munib Younania Jordanian ja Pyhän maan evankelisluterilaisesta kirkosta.

Kuvat: Pekka Heikkilä

Piispa Jari Jolkkonen vieraili kuvausryhmän kanssa useita kertoja Jeesus Nasaretilaisen tarinan historiallisilla tapahtumapaikoilla Israelissa.

testamentin ulkopuolisista lähteistä, mutta sopivat sen kertomaan hyvin.

Jeesuksen opit rupesivat vähitellen vaikuttamaan Rooman kulttuuriin.

– Konkreettisesti kristinuskon vaikutus näkyi esimerkiksi siinä, että kasvojen turmeleminen rangaistusmuotona poistettiin vähitellen lainsäädännöstä. Sen ajateltiin olevan ristiriidassa sen kanssa, että ihminen on luotu Jumalan kuvaksi. Siitä on pitkä mutta suora tie nykyaikaisin ihmisoikeuksiin.

Jolkkonen sanoo oppineensa dokumenttien teon aikana valtavasti uutta. Yksi esimerkki liittyy Vanhan testamentin juuriin. Sen nykyinen muoto perustuu vuodelta 1008 peräisin olevaan käsikirjoituskopioon, Leningradin koodeksiin, jota säilytetään Venäjän kansallisarkistossa Pietarissa. 1940-luvulla Kuolleen meren rannalta löydetty Qumranin tekstit ovat vielä tuhat vuotta vanhempia. Niitä on julkaistu hitaaseen tahtiin, mutta kuitenkin.

– Tässä on tutkijoille valtavan mielenkiintoinen mahdollisuus vertailla, kuinka paljon käsikirjoitukset ovat muuttuneet tuhannessa vuodessa. Muutoksia on noin 6000, ja lähes kaikki niistä ovat kopioitsijan tekemiä kirjoitusvirheitä.

– Lopputulos on, että teksti on säilynyt hämmästyttävän samana halki vuosituhannen, ja Qumranin löytöjen jälkeenkin Codex Leningradensista pidetään luotettavana.

Tilaa anteeksiannolle

Viimeisessä dokumentissa haastatellaan myös roomalaiskatolista patriarkkaa Pierbattista Pizzaballaa,

jonka johtamaan palmusunnuntain kulkueeseen Jolkkonen osallistui.

– Hänen mukaansa rauhasta ja oikeudenmukaisuudesta pitää puhua, mutta se ei riitä. Pitää puhua myös totuudesta ja anteeksiantamuksesta. Jos historiaa käytetään osoittamaan vain, että me olemme uhreja ja nuo toiset tyhmiä ja pahoja, ei anteeksiantamukselle ole koskaan tilaa.

– Rauhaa ei saavuteta ilman muistin puhdistamista menneistä veriteoista ja loukkauksista. Ilman anteeksiantoa ei tule hyvää tulevaisuutta, kenellekään.

Pääsiäisen vietto onnistuu Jolkkosen arvion mukaan myös Jeesuksen kotimaisemissa. Tosin viime pääsiäisenäkään Israelin viranomaiset eivät päästäneet kaikkia kristittyjä Jerusalemin vanhaan kaupunkiin juhlaa viettämään. Turvallisuutta käytetään usein tekosyynä oikeuksien rajoittamiseen, jopa kiusantekoon, Jolkkonen harmittelee.

Hänen omaan pääsiäiseensä kuuluvat kiirastorstain saarna ja ekumeeninen ristintien hartaus katolisten kanssa. Jakso huipentuu pääsiäisyön messuun.

– Messussa on ilahduttavasti ollut yhä enemmän varsinkin nuoria kirkkovieraita.

Pääsiäisestäkin on jo muodostunut kulutusjuhla. Jolkkosen mielestä on tärkeää rohkaista ihmisiä keskittymään sen hengelliseen sanomaan.

– Olen lähettänyt seurakunnille joka vuosi kutsun paastoon matkalle kohti ristin ja ylösnousemuksen pääsiäistä. Hengellinen valmistautuminen tuo juhlaan kaksinkertaisen juhlaillon.

- Kolmiosainen dokumenttisarja *Ristinmies ja minä – Jeesus Nasaretilaisen tarina* esitetään Yle TV1:ssä pääsiäisviikolla 31.3.–2.4. kello 19 ja uusitaan samalla kanavalla pääsiäisviikonloppuna perjantaina, lauantaina ja sunnuntaina kello 7.
- Yle Areenassa se julkaistaan kokonaisuudessaan pääsiäisviikolla.
- Sarjan tuottaa Luterilaisen Kulttuurin Säätiö. Siinä kuullaan juutalaisen musiikin lisäksi Eve & Ossi -duosta tutun Ossi Jauhaisen sävellyksiä. Kuvauksesta vastasi Pekka Heikkilä.

Kuva: Valokuvakeskus Nykyäika

Lotta Nevanperän valokuvateos *Puut ovat täynnä lapsia* on yksi Valokuvakeskus Nykyajan näyttelyssä olevista töistä.

Monitaiteinen näyttely Alzheimerin taudista

Puut ovat täynnä lapsia -näyttely tarkastelee Alzheimerin tautia sairastavan ihmisen kokemusmaailmaa. Taiteilijoina ovat Toni Lahtinen, Lotta Nevanperä, Antti Nylén ja Risto Ylihärtilä.

Valokuvakeskus Nykyajassa esillä oleva näyttely yhdistää runoutta, valokuvaa ja ääntä ja kertoo Alzheimerin taudista sairastuneen näkökulmasta.

Näyttely perustuu runoilija ja kirjallisuudentutkija Toni Lahtisen ja kuvataiteilija Lotta Nevanperän samannimiseen yhteisteokseen (Bokeh, 2024), joka yhdistää runoutta ja valokuvataidetta.

Teoksen runot on kerätty Lahtisen Alzheimerin tautiin sairastuneen äidin puheesta yhteisillä kävelyillä:

”Ennen sairastumistaan äitini oli ottanut tavakseen kävellä päivittäin lähimetsässä. Pieni metsäpalsta jäi viimeiseksi vapauden saarekkeeksi, jolla hän liikkui yksin, rauhassa myös läheistensä huolelta ja holhoukselta. Kuten usein suomalaisessa kirjallisuudessa, metsä tarjosi suojaa maailman melulta ja pauhulta”, Lahtinen kertoo teoksen jälkisanossa.

Lotta Nevanperän valokuvateokset

tavoittelevat runojen tapaan dokumenttaarisuutta. Ne on koostettu Lahtisen äidin kotialbumeista ja -metsästä otetuista valokuvista.

Nevanperä ja Lahtinen ovat sommitelleet runoteoksen kuvitusta ja tekstiä uusiksi teossarjoiksi ja toisoinnoiksi, jotka kuvaavat muistisairaana ihmisen havaintoja ja kognitiivisten taitojen heikentymistä.

Äänimaisemia sairastuneen ajatuksista kuunnelmana

Myös alkuperäinen runoteos on kuunneltavissa näyttelytilassa. Muusikko Risto Ylihärtilän säveltämässä ja sovittamassa kuunnelmassa liikutaan sairastuneen ajatuksissa ja äänimaisemissa, joissa mennyt ja nykyinen limittyvät.

Ääninäyttelijöinä esiintyvät Marja Myllylä ja Ilta Purmonen.

Ääniteoksen äärellä kävijät voivat seilailla kirjailija ja kirjantekijä Antti Nylénin ja Lahtisen näyttelyyn kohopainokoneella toteutettua taiteilijakirjaa *Puut ovat*, jossa alkuperäinen runoteos riisutaan minimalistiseen muotoon kuvaten taudin etenemistä ja sanojen hidasta katoamista.

Monitaide

**Halusin
luoda hänestä
pysyvän
muiston,
jos joskus
itse unohdan
hänet.**

Pysyvä muisto äidistä, ja ääni muistisairaalle

”Olen pyrkinyt kuvaamaan äitiäni yhtä syvällä arvokkuudella, kauneudella ja rakkaudella kuin hän muisteli omaa äitiään. Halusin luoda hänestä pysyvän muiston, jos joskus itse unohdan hänet”, Lahtinen kirjoittaa.

Näyttely pyrkii antamaan äänen muistisairaalle eikä puhumaan hänen ohitse, kuten sairastuneille usein tehdään heidän puheensa vaikeutuessa.

Teokset kuvaavat paitsi luopumista myös äidinrakkautta, läsnäolon merkitystä ja elämän ihmeellisyyttä. Lisäksi ne avaavat uusia näkökulmia metsiin ja metsäsuhteisiin.

Palkitut taiteilijat ovat tehneet useita yhteisteoksia, joiden tavoitteena on ollut yhdistää runoutta, kuvataidetta, äänitaidetta ja esinetaidetta.

Runoteos *Puut ovat täynnä lapsia* palkittiin Tampereen kaupungin kirjallisuuspalkinnolla viime vuonna.

Näyttely on järjestetty yhteistyössä Pirkanmaan Muistiyhdistyksen kanssa.

Puut ovat täynnä lapsia -näyttely 15.3. saakka Valokuvakeskus Nykyajassa, Kauppakatu 14. Vapaa pääsy

Saattohoidon kohtaaminen on tärkeää niin potilaalle kuin potilaan rinnalla olevalle vapaaehtoisellekin.

Esittelyilta saattohoidon vapaaehtoistoiminnasta

MONISSA hoitoalan paikoissa ja järjestöissä on huomattu, että saattohoidon vapaaehtoisten tehtävä herättää paljon kiinnostusta.

– Tehtävä onkin hyvin merkityksellinen, ja se on äärimmäisen tärkeä niin potilaalle kuin potilaan rinnalla olevalle vapaaehtoisellekin. Kuolemaa lähestyvän ihmisen ei tarvitse olla yksin, vaan lähellä on joku, joka välittää, on läsnä ja pitää tarvittaessa kädestä kiinni, kiireettömästi, kuvailee vapaaehtoistoiminnan koordinaattori **Eveliina Jussila** Artteli-kumppanuusyhdistyksestä.

– Jokainen kohtaaminen saattohoidon vapaaehtoiselle on ainutlaatuinen, ja yhteisissä hetkissä jaetaan suruja, iloa ja muistoja, lisää Jussila.

Pirkanmaan Hoitokoti, OLKA Pirkanmaa, Sointu Senioripalvelut ja TampereMissio järjestävät yhteisen koulutuksen syksyllä 2026 saattohoidon vapaaehtoistoiminnasta kiinnostuneille.

Esittelyillassa maanantaina 30. maaliskuuta kerrotaan koulutuksen sisällöstä sekä saattohoidon vapaaehtoistoiminnasta hoitokodissa, sairaalassa ja palvelukeskuksissa.

Esittelyilta 30.3. klo 16.30–19.30 Pirkanmaan Hoitokodissa. Lisätietoja ja ilmoittautuminen 16.3. mennessä: eveliina.jussila@artteli.fi, 050 501 0727. Mainitsethan mahdolliset allergiat ja ruokarajoitteet.

**TAMPEREEN
RAUHANYHDISTYS RY.**

Nekalankulma 1, Tampere

**Seurat
pääsääntöisesti
keskiviikkoisin ja
lauantaisin klo 19
sekä sunnuntaisin
klo 16 ja 18.**

Ajantasaista toimintakalenteria ylläpidetään internetsivuilla, joista seurat on myös kuunneltavissa: tampereenrauhanyhdistys.fi

Ev.lut. kirkon
lestadolainen herätysliike
+ESIKOISET

Seurat ja pyhäkoulu

Sunnuntaisin klo 15
(myös verkossa)

Tervetuloa!

Uudenkylän srk-talo,
Ali-Huikkaantie 13b, Tre
www.esikoiset.fi

Herättäjä-Yhdistys

pe 6.3. klo 17 Elokuva-seurat Pispalan kirkon nuorisotilassa (PIRKKO), Pispalan valtatie 16

su 15.3. klo 17 Körtti-henkinen Tuomasmessu Aleksanterin kirkossa, Pyynikin kirkkopuisto

SUOKKO

OSTAMME KULTAA & HOPEAA
MAKSAMME TAMPEREEN PARHAAN HINNAN

Näyttämällä tätä ilmoitusta saat kullasta 2€ enemmän grammalta! 2€:n lisää ei makseta hienokullasta (24k).

Olemme Tampereen Lastenklinikan Tuki ry:n yhteistyökumppani. Tuetaan yhdessä Tampereen Lastenklinikkaa!

Tuomiokirkonkatu 17, Tampere | 050 420 4880 | www.suokko.fi

Mummonmökki etsinnässä!

Remonttitaloinen taiteilija etsii kotia 100 km säteellä Tampereelta, mieluiten itään. Sähköt ja kaivo/kuntavesi. Ranta tai pääsy vesistölle. LAITA VIESTI 044 989 8879 sollas.anja@gmail.com **TARJOA ROHKEASTI!**

Lähetysjuhla

ELY:n 18v-juhla ja seminaari la 11.4. klo 14 – Viinikan kirkko os. Kaartotie 1

Theresa Bakajika kertoo naisen asemasta afrikkalaisessa kirkossa, mukana ELYn lähetystyöntekijöitä.

Tervetuloa! Järj.: Evankelinen lähetysyhdistys - ELY ry ja Tampereen Eteläinen seurakunta

**Ilmoita
Sillassa**

Saarsalo Oy

Mikko Salmensuu
mikko.salmensuu@saarsalo.fi
044 777 5112

OSTAMME KULTAA JA HOPEAA

Ostamme kultaa ja hopeaa aina reiluun hintaan kierrätettäväksi ja käytettäväksi uudelleen.

Palvelemme aina henkilökohtaisesti ja luottamuksellisesti, saat maksun heti kaupanteossa käteisellä tai tilille.

Meillä voit asioida ilman ajanvarausta ja arvio on maksuton.

Ostamme mm. korut, kellot, harkot, aterimet sekä myymme kulta- ja hopeaharkkoja!

JALONOM TAMPERE

Sammonkatu 26

AVOINNA ARKISIN KLO 10-17

MYY · OSTAA · SÄILYTTÄÄ

JALONOM

09 5127298
JALONOM.COM

Pääsiäinen vilisee kristillistä symboliikkaa

Lapset etsivät innoissaan piilotettua pääsiäismunaa. Sohvat pengotaan, ja kirjahyllyt tutkitaan. Missä se mahtaa olla?

Mukavan perinteen taustalta löytyvät pääsiäisen tapahtumat. Eräät naiset olivat tulleet Jeesuksen haudalle, mutta eivät löytäneet häntä. Minne Mestari oli viety? Missä hän oikein on?

Tähän hämmennykseen viittaa pääsiäismunien etsiminen. Se paljastaa myös oikean päivän leikille. Munat pitäisi piilottaa lauantaiyönä niin, että niitä voisi etsiä varhain sunnuntaiaamuna. Silloin naiset nimittäin menivät Jeesuksen haudalle.

Koristellusta munasta tuli jo varhain yksi Kristuksen symboli. Muna kun viittaa uuteen elämään. Se näyttää kuolleelta, mutta siitä kuoriutuu elävä kananpoikanen.

Kuva: Asta Kettunen

Pajunoksa tuo onnea

Toinenkin lasten perinneleikki liittyy pääsiäiseen. Virpominen. Koristeltujen pajunoksien kanssa mennään tuttujen tai vieraiden oville kysymään, saammeko virpoa. Jos lupa saadaan, lausutaan virpomisloru ja annetaan pajunoksa.

Leikki viittaa siihen, kuinka Jeesus saapui Jerusalemin kaupunkiin viettämään pääsiäistä. Ihmiset tunnistivat hänessä tulevan pelastajakuninkaan, joten he toivottivat hänet tervetulleeksi levittämällä hänen eteensä lehtipuiden oksia.

Kyse oli eräänlaisesta sen ajan punaisesta matosta. Samalla huudettiin: *"Hoosianna, Herra pelasta, Herra auta"*.

Tätä muistetaan viettämällä palmusunnuntaita, joka aloittaa hiljaisen viikon. Silloin on myös se oikeaoppinen virpomisen päivä. Tänä vuonna palmusunnuntaina vietetään 29. maaliskuuta.

Virpomislorun alkuperäinen tarkoitus oli toivottaa siunausta. Samaa tekee lahjaksi annettava pajunvitsa. Siinä voi nähdä viittauksen Jeesuksen

Kuva: Aarne Ormio

ristinpuuhun, joka antaa elämän sille, joka ristinpuuhun tarttuu.

Tietenkin virpojille kuuluu palkka. Makeinen tai nykyään kolikko. Hyväntekijää kun kuuluu kiittää.

Lapsilta kielletty -osasto?

Äkkiseltään voisi ajatella, että pitkäperjantai kuuluisi pääsiäisen lapsilta kiellettyyn K-18 -osastoon. Jeesuksen kuolema kun oli niin kauhea ja väkivaltainen tapahtuma.

Evankeliumien mukaan aurinkokin pimeni silloin: sekään ei kestänyt katsella, kun maailman valo ristiinnaulittiin.

Ja hämmäntävä tapahtuma tuo risti onkin. Sen kyllä ymmärtää, että kautta aikojen totuuden puhujia on tavalla tai toisella torjuttu ja vainottu. Mutta Jeesuksen kuolemassa ei ollut kyse vain tästä.

Se oli samalla pelastustapahtuma. Hänen kuoluikin kuolla ihmisten syntien vuoksi.

Erään tulkinnan mukaan sitä voisi ajatella seuraavalla tavalla. Tekemämme synnit ovat eräänlaista likaa meissä. Nyt ne otetaan pois ja laitetaan Jeesuksen kannettavaksi.

Ristillä kuollessaan hän hävittää ne olemattomiin. Siksi sanotaan, että Kristuksen risti puhdistaa meidät kaikesta synnistä niin, että Jumala näkee meidät pyhinä ja puhtaina.

"Katso, Jumalan karitsa, joka ottaa pois maailman synnin", todetaan ytimekkäästi Johanneksen evankeliumissa.

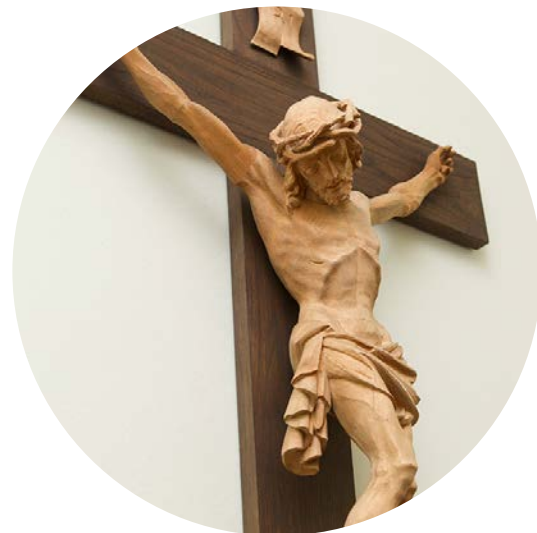
Mitä korua kannat kaulassasi?

Kristinuskoko on ristinuskoko. Sen yleisin symboli, risti, tulee suoraan pääsiäisen tapahtumista. Ristejä on kahta lajia.

Useimmiten kaulassa kannetaan pelkkää ristiä eli tyhjää ristiä. Se kertoo Jeesuksen ylösnousemuksesta. Hän ei roiku kuolleena ristillä, vaan elää seuraajiensa sydämissä.

Siksi ristikoru on monelle kristitylle rakas esine. Kun käsi osuu siihen, se kertoo, että en ole yksin, vaan taivaallinen ystävä kulkee aina kanssani.

Ristin toiseen versioon, krusifiksiin, on kuvattu ristillä riippuva Kristus. Kärsivä Kristus katsoo myötätuntoisesti kärsivää ihmistä. Olen kokenut saman, hän sanoo. Tiedän, miltä se tuntuu. Tule lähelleni, niin minä kannan sinua.

Kuva: Hannu Jukola

Elävä muistomerkki

Kun tapahtuu jotakin merkittävää, pystytetään muistomerkki. Myös Jeesus teki sellaisen. Mutta patsaan pystyttämisen sijaan hän perusti pysyvän käytännön, ehtoollisen vieton.

Tämä ehtoollisen asettaminen sijoittuu kiiristorstaihin. Silloin Jeesus nautti perinteistä pääsiäisateriaa oppilaidensa kanssa. Hän tiesi sen olevan heidän viimeinen yhteinen ateriansa. Niinpä hän käski oppilaitaan jatkossakin murtamaan leipää ja juomaan viiniä, ja heidän pitäisi tehdä se hänen muistokseen.

Siitä alkaen kristityt ovat viettäneet ehtoollista. Kiiristorstaina vielä erikseen muistellaan ehtoollisen asettamista.

Jeesuksen kärsimystie alkaa kiiristorstain illasta. Jo aterialla hän ilmoitti, että eräs hänen oppilaistaan

Kuva: Aarne Ormio

kavaltaisi hänet. Kohta aterian jälkeen häntä tultiinkin pidättämään. Kiirastorstain ja pitkäperjantain välisenä yönä Jeesus sitten tuomittiin kuolemaan.

Aikaisin aamulla hän kanto ristinsä Golgatan mäelle. Hänet naulittiin sille perjantaina.

Pullan voimin koko paastonaika

Täytetäänkö laskiaispulla mantelilla vai hilolla? Tämäkin ikikysymys, johon vastauksen päättäköön kukin itse, kytkeytyy pääsiäiseen. Sitä edeltää seitsemän viikon mittainen paastonaika, joka alkaa tuhkakeskiviikosta.

Alun perin paastonaikana pidättydyttiin lihasta, ja syötiin muutenkin yksinkertaisemmin.

Ei tietenkään ole helppoa jättää pois herkkuja. Siksin etenkin keskiajalla paastonaikaan valmistauduttiin viettämällä laskiaissunnuntaita, jonka jälkeisestä keskiviikosta paasto alkoi.

Tänä vuonna tuhkakeskiviikko oli 18. helmikuuta. Suomen kielen termi laskiainen ei

tule pulkkamäestä, vaan ilmeisesti paastoon laskeutumisesta.

Myös termi karnevaali liittyy laskiaiseen. Nykyään sana tarkoittaa riehakasta juhlaa. Se tulee latinan ilmauksesta *carne vale*, hyvästi liha, joka viittaa lihattomaan paastonaikaan. Sitä ennen syötiin ja nautittiin muutenkin varastoon.

Sen muistumana Suomessa nautitaan aivan erityistä laskiaisherkkua, kermavaahdolla täytettyä pullaa.

Pullan kuuluu olla herkullista ja täyteläistä. Sitä voi sitten muistella, kun herkkunälkä iskee paaston aikana.

Lopussa elämä voittaa

Istutetaan siemenet multaan ja jäädytään odotamaan. Kohta rairuoho alkaa itää ja nousee oraalille. Laitetaan sekaan vielä koristeeksi pääsiäismunia.

Rairuoho kertoo pääsiäisen ydinsanomasta, ylösnousemuksesta. Jeesus herätettiin kuolleista. Siksi uusi elämän synty myös niissä, jotka ottavat hänen tarjoamansa pelastuksen vastaan.

Jo ensimmäiset kristityt näkivät viljan kasvussa vertauksen ylösnousemuksesta. Siemen kylvetään, se hautautuu maahan ja kuolee, mutta Jumala antaa siitä nousta varren, josta kasvaa uusi kasvi. Näin apostoli Paavali kuvasi ihmisen osaa.

Hän kuolee, mutta Jumala herättää hänet toisenlaiseen taivaaselämään. Se tapahtuu Jeesuksen ansiosta. Hänen ylösnousemuksensa tuo uuden elämän voiman kaikille hänen omilleen. Kuolema on voitettu.

Rairuohoon sisältyy siis aika lohdullinen viesti. Laskemme edesmenneet haudan lepoon, mutta se ei ole loppu, vaan uuden alku.

Kari Kuula

Pääsiäisruokia karjalaisittain

RAHKAPULLAT, pasha ja monet piirakat kuuluvat erityisesti karjalaiseen ruokaperinteeseen pääsiäisenä. Niiden valmistusohjeet löytyvät esimerkiksi *Klassikoita Karjalasta* -keittokirjasta (Readme.fi, 2026).

Merja Naumaseen kirjoittama teos ja sen lukuisat reseptit ammentavat Karjalan perinneruuista sekä Karjalasta evakkojen mukanaan tuomista ruokamuistoista. Kirja vie monipuoliselle makumatkalle jylhien vaarojen, kalavesien, sieni- ja marjametsien maisemiin sekä leivinuunin tunnelmaan.

Kirja on myös kaunis katselukirja. Sen tunnelmalliset ja taidokkaat valokuvat on ottanut Sarianne Solio, ja ne saanevat peruskokinkin viihtymään kirjan parissa.

Kirsi Airikka

Ikäihmisten koti,
jossa jokainen asukas ja
hänen omaisensa kohdataan yksilönä.

**Vapaana ympärivuorokautisen
palveluasumisen paikkoja.**

Koti,
jossa hengellisiin tarpeisiin
vastataan.

Toimitusjohtaja
Sirpa Pursiainen-Hautala 050 3256115

elamanpuu.fi

**Hoivapalvelut | Kotipalvelut | Omaishoidon vapaa
Muistihoiva® | Ystäväpalvelu ja ulkoiluapu
Lapsiperheiden kotipalvelut | Vammaisten palvelut**

**Vivo Hoivasta
apua omaan kotiin
vanhuksille, vaka-
vasti sairastuneille,
omaishoitajille,
lapsiperheille ja
vammaisille.**

✉ tampere@vivohoiva.fi

☎ 010 850 9520

🌐 www.vivohoiva.fi

Tarvitaan tekemistä, johon on helppo tulla

Eteläisen seurakunnan nuoriin vaikuttajiin kuuluvan **Pihla Takalan** mielestä on todella tärkeää, että nuoret voisivat uskaltaa tulla seurakuntien toimintaan mukaan, vaikka kaveria ei olisikaan mukana.

– Haluan tuoda tekemistä nuorille, ja että ylipäänsä olisi kiva olla seurakunnalla. Itse olin ennen vähän ujompi, mutta seurakunnilla on päässyt tutustumaan ja tekemään.

Hän päätyi vaikuttajanuoreksi rippikoulun ansiosta:

– Isosleirillä puhuttiin tästä, ja se vaikutti tosi kivalta jutulta.

Seuriksella on sekä tapahtumia että ihan vain olemista. Ympäristö on joka tapauksessa ollut lämmin, ja siihen pyritään jatkossakin.

– Minäkin ajattelin aluksi, että seurakuntien toiminta on kuivaa, mutta kun riparin jälkeen menin oloiltoihin, huomasin, ettei se olekaan.

Myös vaikuttajatoiminta on vastannut odotuksia. Pesti kestää tämän vuoden, ja siihen voi halutessaan hakea uudelleen.

– Vähän riippuu siitä, mihin päädyn opiskelemaan ja kuinka paljon koulu vie aikaa, mutta kyllä mä seurakunnassa jatkan tekemistä.

15-vuotias Pihla käy Pyynikin yläkoulun 9. luokkaa. Opiskelemaan hän mielisi sosiaali- ja terveystieteitä Tredun Santalahden toimipisteeseen, koska haluaisi työskennellä jatkossa ensihoitajana.

– Tykkään tosi paljon auttaa ihmisiä. Tuo olisi ammatti, joka sopii minulle, hän perustelee.

Harrastuksiin kuuluvat alttoviulun soitto Tampereen konservatoriossa ja laulaminen Pirkanmaan musiikkiopiston kuorossa.

– Ohjaan myös kokkikerhoa ala-asteikäisille Peltoammattilaisseurakuntatalolla, ja se on tosi kiva.

Harrastuksiin aika riittää oikealla viikkorytmillä. Tarkoitus on myös toimia isosena toinenkin vuosi, ja sitten pyrkiä rippikoulun apuopettajaksi.

Myös ympäristön hyvinvointi on Pihla Takalalle tärkeää, ja hän onkin mukana seurakuntien ympäristötoimikunnan työskentelyssä.

Tampereen seurakuntien vaikuttajanuorina voivat toimia alle 29-vuotiaat. Eteläisestä seurakunnasta läsnäolo- ja puheoikeus on seurakuntaneuvostossa kahdella, Tampereen seurakuntien yhteisessä kirkkoneuvostossa yhdellä ja yhteisessä kirkkovaltuustossa yhdellä nuorten edustajalla.

Nuoria vaikuttajia on pohdituttanut muun muassa se, saataisiinko tieto toiminnasta kulkemaan paremmin TikTok-käyttäjän tai Instagramin tarinoiden kautta.

– En mäkään olisi tiennyt kesän oloilloista ilman rippikoulua, kun en niin käy nettisivuja kattomassa.

Teksti: **Asta Kettunen**

Kuva: **Tuula Vartiainen**

Pihla Takala haluaa vaikuttaa siihen, että toimintaan on helppo tulla mukaan. Silläkin on merkitystä, missä kokoontumispaikat ovat ja miten niihin pääsee. Nekalan seurakuntatalosta nuorten toiminta on vastikään siirtynyt Hervannan kirkkoon.

Mikä on pyhää?

Mitä kirkko ja seurakunnat opettavat nykyään pyhydestä ja sen kunnioittamisesta? Nuo asiat kuuluvat olennaisina osina kristinuskoon.

Olisi hyvä ottaa pyhyys kuolevaisuuskuukauden tapaan yleisaiheeksi johonkin tapahtumasarjaan: esimerkiksi pyhän kohtaaminen, pyhät paikat ja pyhyiden kokemus musiikissa.

Ymmärrämmekö enää yksilöinä ja yhteiskuntana, mikä siunaus liittyy pyhän kunnioittamiseen?

Marita Karintaus
Seurakuntalainen

Radiojumalanpalvelukset 100 vuotta – kerro lempivirtesi

Yleisradio ja radiojumalanpalvelukset täyttävät sata vuotta syksyllä 2026.

Juhlavuoden kunniaksi Yle kerää kuuntelijoille tärkeät virret tai hengelliset laulut, joita soitetaan tai lauletaan vuoden mittaan luterilaisissa radiojumalanpalveluksissa ja Hartaissa sävelissä Yle Radio 1:ssä.

Tietoja voidaan käyttää radiojumalanpalveluksissa toivevirren yhteydessä.

Toiveen voi jättää myös nimimerkillä, osoitteessa yle.fi/aihe/a/20-10009201.

Julkaistavaksi toivottuihin teksteihin on aina liitettävä lähettäjän nimi ja yhteystiedot. Nimimerkillä kirjoitettaessa yhteystiedot jäävät vain toimituksen tietoon. Toimituksella on oikeus lyhentää tekstejä tarvittaessa. Palautetta ja lukijapostia voi lähettää osoitteisiin: toimitus@silta.fi | Silta, Tampereen ev.lut. seurakuntayhtymä, PL 226, 33101 Tampere | silta.fi/palautte.

Yksinäisyys teemana Tuomiokirkon illassa ja ryhmässä

YKSINÄISYYS on lisääntynyt paljon viime aikoina, ja se on monille kipeä asia.

– Seurakunnan työntekijät näkevät työssään jatkuvasti, kuinka yksinäisyys aiheuttaa ahdistusta ja monenlaisia ongelmia kaikenikäisille, kertoo Tuomiokirkkoseurakunnan pastori **Katri Vilén**.

Hän työskenteli aiemmin Joensuun seurakunnassa, jossa järjestettiin vertaistuellisia yksinäisyysryhmiä.

– Ryhmän tuki on saattanut avata uusia näkökulmia ja sellaisiakin solmuja, joita ei ole saatu yksilökohtaisissa ammatillaisena kanssa avautumaan. Vertaistuessa on valtava voima, pohtii Vilén.

Tuomiokirkkoseurakunnan yhtenä tämän vuoden painopisteenä onkin yksinäisyyden lievittäminen. Siellä alkaa huhtikuussa Silmu-ryhmä, joka käsittelee yksinäisyyttä ilmiönä ja kokemuksena turvallisessa vertaisryhmässä. Ohjaajina toimivat pastori Katri Vilén ja diakoni Hanna Välimaa.

Ikärajaa tai muitakaan vaatimuksia ryhmään tulolle ei ole, mutta ohjaajat suosittelevat, että tuoreen surun

Kuva: Hannu Jukola

Tuomiokirkon taide ja erityisesti Hugo Simbergin *Haavoittunut enkeli* puhuttelevat ihmisiä.

kanssa ryhmään ei kannata tulla. Ryhmään otetaan enintään kahdeksan ihmistä, ja ilmoittautuneet haastatellaan ennen ryhmän alkamista.

Materiaalina käytetään HelsinkiMission tuottamaa Yksinäisyys-tehtäväkirjaa. Ryhmä on maksuton.

Tuomiokirkossa järjestetään 19. maaliskuuta Ääniä yksinäisyydestä -iltaa, jossa aihetta käsitellään sanojen, musiikin ja runojen kautta.

Iltaan voi tulla, vaikka ei olisi tulossa ryhmään. Mu-

kana ovat Senioripysäkki-työntekijä Maarit Kurunmäki TampereMissiosta ja kokemusasiantuntija Esko Limingoja.

Ääniä yksinäisyydestä-ilta 19.3. kello 18 Tuomiokirkossa. Silmu-ryhmän kokoontumiset Tuomiokirkon alakerrassa: 1.4., 15.4., 29.4., 20.5., 12.8., 26.8. Ilmoittautuminen ryhmään illassa tai Katri Vilén: katri.vilen@evl.fi, 040 154 6651 ja Hanna Välimaa: hanna.valimaa@evl.fi, 050 329 5336

Evankeliumia eri lailla

JOULU- JA PÄÄSIÄISPÄIVÄN messut Aitolahden kirkossa on toteutettu jo pitkään tavallisuudesta poikkeavalla tavalla. Puhutun evankeliumin ja saarnan paikalle olemme rakentaneet näytelmän monilla aisteilla koettavaksi ja yhteislaulujen muodossa myös kirkkovieraiden osallistuttavaksi.

Aitolahden lähikirkkotiimille nämä messut ovat suuri voimainponnistus ja samalla inspiraation sekä ison urakan jälkeisen tyytyväisyyden lähde: ”Hei, me tehtiin tää yhdessä!”

Näytelmien toteutuksessa avainasemassa ovat projektiin sitoutuneet vahtimestarimme. He huolehtivat puvustosta, rekvisiitasta ja äänitekniikasta. Aitotahiti-kuoro vie kerrontaa eteenpäin lauluillaan ja toimii myös kansanjoukkona Betlehemin tai Jerusalemin kauduilla.

Organisoijana ja ohjaajana koen joka kerta tunteiden vuoristoradan: ”Ei tästä tule mitään – no nyt on kolme avainhahmoa – jess, jo 10 lasta koossa – miten saan aasin paikalle toiselta kirkolta...”

Vuosien kuluessa olen oppinut luottamaan, että ihmisiä tapahtuu, ja kaikki järjestyy. Näytelmämessuissa koen erityisen vahvasti Jumalan siunaavan läsnäolon. Sekä meillä työntekijöillä että vapaaehtoisilla on varmuus, että teemme Jumalan valtakunnan työtä.

NÄYTELMÄ antaa mahdollisuuden heittäytyä ja uskaltaa enemmän kuin tavanomaisen messun tehtävät. Se myös palkitsee tekijänsä toisella tavalla.

Näytelmän aikana näen ihmisten kasvoilla keskittymistä, liikutusta ja muita tunteita enemmän kuin perinteisen messun aikana. Näen ja koen selvästi me-hengen tuossa runsaan 50 hengen porukassa, joka tulee yhteen aamun kenraaliharjoituksessa ensimmäistä kertaa täydessä kokoonpanossaan.

Me-henki leviää myös kirkkovieraisiin; on hienoa nähdä ihmisten oikein kurottautuvan sinne päin, missä kulloinkin tapahtuu. Evankeliumi tulee todeksi ja omaksi sekä heille, jotka tulevat kuulolle viikoittain, että heille, jotka pääsevät harvemmin mukaan. Yksilöllisyyttä ylikorostavassa ajassamme tällaiset yhteiset hetket ovat arvokkaita ja kutsuvia.

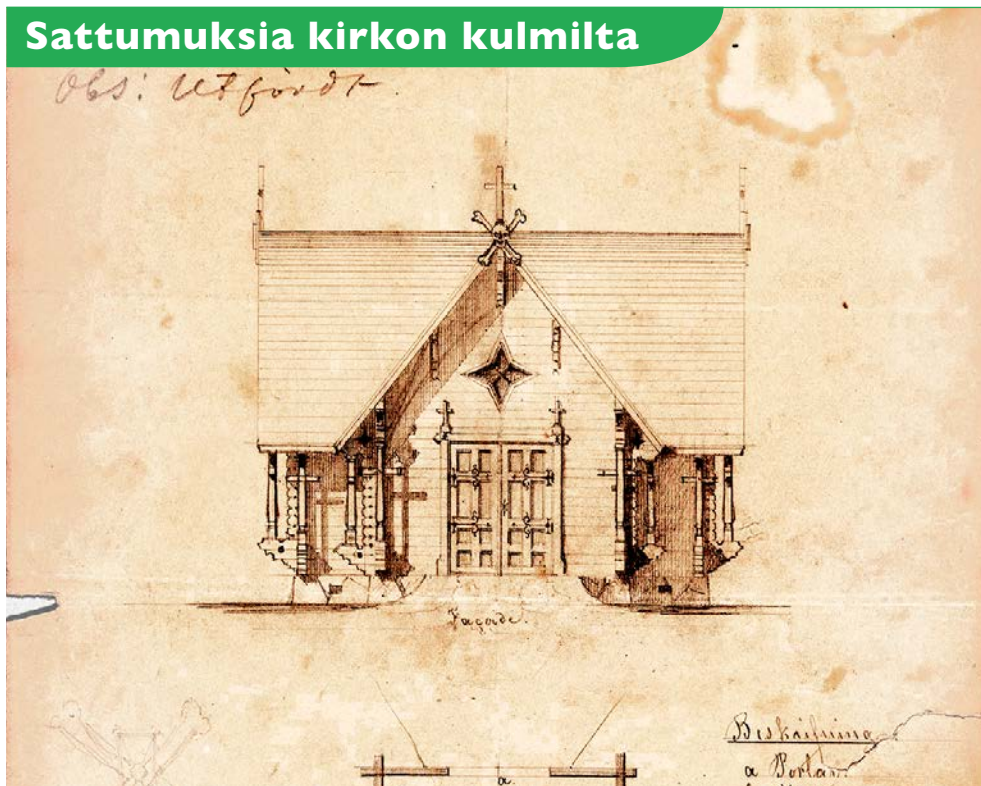
Terttu Haikka

Kolme vuotta sitten eläkkeelle jäänyt pappi, joka ei millään malta pysytellä poissa kirkon työstä.

Kuva: Rami Marjanen

Sattumuksia kirkon kulmilta

Dalströmin kaunis lyijykynäpiirustus läpikäytävän fasadista

Piratismia Pyynikillä?

No nyt on löytö. Mitäköhän olinkaan taas etsimässä Finna-palvelussa, kun silmiini osui oheinen piirros.

Otsikko on ”Tampereen hautakapeli”, suunnittelijaksi merkitty Axel Hampus Dalström ja vuodeksi 1867.

Niin että mikä? Jokin rakentamatta jäänyt kirkkomaan kaunistus? Kalevankankaan kappelin varhainen hahmotelma?

Ei, vuosi on aivan väärä. Arvoituksellinen juttu! Tai oli siihen asti, kun hoksasin hyödyn-tää apuvälineitä.

Ratkaisu nimittäin piili piirustuksen alkuperäisessä otsikossa ”Utkast till ett bisättningshus af stock”. Eli ehdotus hirrestä rakennettavaksi ”bisättningshusiksi”.

Termi ei ollut tallentunut aktiiviseen kielipankkiini, mutta sanakirja onneksi kertoi, että ”bisätta” tarkoittaa jonkin asettamista hautakappeliin tai kirkkoon odottamaan hautausta.

Ahaa! Eli läpikäytävä. Ja sellainenhan on Tampereella ollut Pyynikin kirkkopuistossa, kaupungin ensimmäisellä hautausmaalla.

Kaivoin kyseisen rakennuksen kuvia esiin, ja täysosuma tuli.

Suomennos siis vei harhateille, ajattelemaan aivan kummia.

Osansa oli toki silläkin, että en ole nähnyt piirustusta julkaistun aiemmin missään – olisikohan tämä jopa ensimmäinen kerta?

Aivan ensimmäinen läpikäytävä lienee rakennettu jo 1780-luvulla, mutta 1860-luvun loppupuolella pykättiin uusi, kun kirkkomaa-ta muutenkin paranneltiin.

Maaliskuussa 1868 apteekkari G. A. Serlachius ilmoitti *Tampereen Sanomissa*, että urakka annettaisiin kuun viimeisenä päivänä ”vähimmän vaativalle”. Piirustukset olivat nähtävillä hänen apteekissaan.

Heinäkuussa lehdessä taas kerrottiin, että vanha läpikäytävä myytäisiin huutokaupalla. Seuraaja lienee valmistunut vain hiukkasen myöhemmin, koska hautausmaan uusi osa vihittiin käyttöön syyskuussa 1868.

Silmiinpistävä yksityiskohta piirustuksissa on pariovien ylle sijoitettu koristus: ristikkäiset luut pääkallon kera.

Nykyihmiselle se tuo mieleen merirosvoliput ja tuntuu tyylikoltta, vaikka arkkitehti on varmaankin vain tahtonut viitata rakennuksen käyttötarkoitukseen.

Olisiko epävarmuutta sopivaisuudesta kuitenkin ollut ilmassa? Ainakin joku, ehkä Dalström itse, on hahmotellut piirustuksen laitaan toista ratkaisua, tiimalasia pääkallon paikalle.

Senkin piti kenties ohjata ajatuksia ihmisen katoavaisuuteen – mutta taas meni silmä-lappuhommiksi: myös tiimalasi kun on piraattilippujen kuvastoa, kertoo internet.

Mitäköhän ehdotuksista mahdettiin ajatella? Ainakaan niitä ei näy läpikäytävästä ote-tuissa valokuviissa.

Tuliko päättävälle tahoillekin merirosvo-mielleyhtymiä?

Mikko Pollari

Lähteet: *Tampereen Sanomat* 31.3. & 7.7.1968; Silfverhuth, Voitto: *Tampereen seurakuntahistoria* 1 (SKS 2013)

Vanha kirkko palvelee tamperelaisia ja kauempaakin tulijoita Keskustorilla.

Kuvaluento Vanhan kirkon tarinoista Sampolassa

Tampereen seudun työväenopiston kevätkauden Mestari-kameran takaa -luennot ovat syventyneet Tampereen historiaan.

Kevään toinen luento tiistaina 7. huhtikuuta johdattaa yleisön 200-vuotiaan Tampereen Vanhan kirkon historiaan.

Luennolla pohditaan, miten kirkot ovat näkyneet Tampereen maisemissa, ja mikä merkitys niillä on ollut tavalliselle kansalle. Aiheesta luennoi Tampere-seuran toiminnanjohtaja Hanna-Liisa Onnela.

Maksutonta luentosarjaa voi seurata sekä paikan päällä Sampolassa että suorana lähetyksenä työväenopiston YouTube-kanavalla. Luennosta ei jää tallennetta.

Sampolan auditorio on esteetön. Auditorio sijaitsee rakennuksen toisessa kerroksessa. Esteetön sisäänkäynti rakennukseen tapahtuu sisäpihan E-ovesta. Kerrosten välillä voi liikkua hissillä.

Kuvaluento Vanhan kirkon historiasta 7.4. kello 17.30–19.45 Sampolan auditoriossa

Viljelystä ja varjelusta -luentoja voi seurata myös katsomoissa

STEP-opintokeskus ja Tampereen seurakunnat järjestävät ympäristöaiheisille webinaareille katsomoita. *Viljelystä ja varjelusta eteenpäin – luomakunnan kumppanuuden teologiaa* -verkkoluentoja voi seurata Mummon Kammarissa ja Pispalan kirkon Pirkko-huoneessa.

Maanantaina 16. maaliskuuta webinaarin aiheena on *Kumppanuuteen – kohti 2020-luvulla relevanttia kristillistä luontosuhdetta*. Alustajina ovat Luontoliiton ympäristökasvatuksen päällikkö Teija Peura ja kirjailija, kansanedustaja Anna Kontula.

Maanantaina 13. huhtikuuta tarkastellaan soita ja metsien suojelua. Aiheena on *Suoajattelu ja metsän suojelu – seurakunnan luontotoimijuuden juurilla*. Alustajina ovat TT, tietokirjailija ja kansalaisaktivisti Pauliina Kainulainen ja Ylöjärven seurakunnan kappalainen Jyrki Koivisto.

STEP-opintokeskus on valtakunnallinen vapaan sivistystyön oppilaitos, joka tekee yhteistyötä evankelis-luterilaisen kirkon ja järjestöjen kanssa.

Kokoontumiset klo 17.30–20 Mummon Kammarissa ja Pispalassa klo 17.30–19.30. Webinaarisarja jatkuu 31. elokuuta. Lisää aiheesta Sillan kesälehdessä, joka ilmestyy 3.6.

Kuva: Hannu Jukola

Karjalan Liiton hengellisiä päiviä on vietetty vuodesta 1959 saakka, ja tänä vuonna tapahtuma on Tampereella. Talvisodan päättymistä muistellaan perjantaina 13.3. Tuomiokirkossa.

Karjalan Liiton hengellisiä päiviä vietetään Tampereella

KARJALAN LIITON hengellisiä päiviä vietetään 13.–14. maaliskuuta Tampereella.

Tapahtuma alkaa talvisodan päättymisen kirkkoillalla perjantaina 13.3. kello 18 Tuomiokirkossa. Juhlapuheen pitää tuomiorovasti Olli-Pekka Silfverhuth. Musiikista huolehtivat Ilmavoimien soittokunta, Kamarikuoro Eternitas, Mieskuoro Kelot ja kanttori Osmo Honkanen. Tilaisuus päättyy ortodoksiseen päätösliturgiaan, jonka toimittaa Tampereen ortodoksien seurakunnan isä Lassi Nuutinen. Kirkkoillan järjestävät Tampereen evankelis-luterilainen seurakuntayhtymä ja Sotiemme 1939–45 Perinneyhdistys.

Hengellistä päivää vietetään lauantaina 14.3. kello 9.30 alkaen Seurakuntien talon Näsin salissa, Näsilinnankatu 26.

Kello 10 alkaa Karjalan kieli ja murre hengellisen elämän sanoittajina -seminaari, jonka avaa Karjalan Liiton hengellisen toimikunnan puheenjohtaja, piispa emeritus Seppo Häkkinen. Tampereen seurakuntien tervehdyksen tuo ja alkuhartauden toimittaa tuomiorovasti Olli-Pekka Silfverhuth.

Päivän aikana kuullaan esitelmiä karjalan

kielestä hengellisessä elämässä, kielen elvytysohjelmasta sekä karjalankielisestä raamatunkäännöstyöstä.

Päiväjuhlaa vietetään kello 13.30 Tampereen ortodoksien seurakunnan Nikolain salissa, Tuomiokirkonkatu 27.

Tervehdykset lausuvat ortodoksien seurakunnan isä Lassi Nuutinen ja Karjalan Liiton puheenjohtaja Martti Talja. Tampereen kaupunkia edustaa apulaispormestari Anne-Mari Jussila.

Juhlapuheen pitää Tampereen piispa Matti Repo. Karjala muistoissain -puheenvuorosta vastaa kunniapuheenjohtaja Tuomo Nenonen.

Päivän päätteeksi, kello 17, on vielä mahdollisuus osallistua vigiliaan Pyhän Aleksanteri Nevskin ja Pyhän Nikolaoksen kirkossa.

Tilaisuuksien järjestäjinä ovat Karjalan Liitto ja sen hengellinen toimikunta, Karjalan Liiton Karjalaisseurojen Pirkkanmaan piiri ja paikalliset karjalaisyhteisöt, Tampereen evankelis-luterilaiset seurakunnat ja Tampereen ortodoksinen seurakunta. Tilaisuudet ovat kaikille avoimia.

Koko ohjelma: karjalanliitto.fi

Kuka saa kuulua joukkoon?

PIENITULOISTEN oppilaiden kokemus luokkaan kuulumisesta ja opettajaltaan saamastaan tuesta on heikompaa kuin heidän luokkatovereillaan. Lapset ja nuoret omaksuvat vanhemmiltaan, opettajiltaan ja kavereiltaan arvoja, joiden perusteella he hahmottavat omaa ja toistensa asemaa ryhmässä.

Taloudellinen eriarvoisuus ei synny luokkahuoneessa, mutta sen käytännöt voivat vahvistaa ulkopuolisuuden kokemusta.

Luokkatoverit oppivat nopeasti lukemaan luokkayhteisön tapahtumia. He huomaavat esimerkiksi, ketkä jäävät yhteisten, maksullisten rientojen ulkopuolelle. Näin voi vähitellen rakentua tiedostamaton lupa rajata kavereita pois, leimata luokkakaveri pukeutumisen perusteella tai jopa kiusata. Jos joku on jo joutunut sivuun, hänen sivuuttamisensa alkaa tuntua sallitulta.

Lapset ja nuoret eivät vielä välttämättä ymmärrä, että se aiheuttaa heidän vertaisilleen pahaa oloa. Aikuisten vastuu eettisen ajattelun kehittämisessä onkin suuri.

Luokkayhteisö ei ole poikkeus. Jokaisessa yhteisössä on arvot, joiden perusteella määritellään, mitä

pidetään tavoiteltavana, arvostettuna ja normaalina. Jokaisessa yhteisössä on myös ihmisiä, joilla on muita enemmän valtaa: luokassa opettaja, harrastuspiirissä ohjaaja ja lähiyhteisössä mielipidevalittaja. On useita tapoja käyttää valtaa. Se ei ole ongelma – tiedostamaton valtakäyttö on.

Vain tiedostamalla valitsevat arvot ja käyttämässä vallan voi tunnistaa, että ne ohjaavat havaintoja, tulkintoja ja päätöksiä: kenen käytös tulkitaan häiriöksi, kenen hätä jää huomaamatta,

kenen erilaisuus nähdään voimavarana ja kenen ongelmana? Sen jälkeen voi tehdä tietoisesti toisin.

Kun valtaa käyttävä ihminen osoittaa arvostavansa jokaista ja antaa myönteistä tilaa moninaisuudelle, muut oppivat tekemään samoin. Ulkopuolisuutta aiheuttavat käytännöt alkavat muuttua, ja yhteisöstä tulee paikka, jossa jokainen voi kokea osallisuutta.

Jos joku on jo joutunut sivuun, hänen sivuuttamisensa alkaa tuntua sallitulta.

Johtava tutkija
Terveiden ja hyvinvoinnin
laitoksella

Kuva: Anna-Maria Isolan arkisto

13. vuosikerta
Kustantaja / julkaisija: Tampereen ev. lut. seurakunnat
Toimitus:
päätoimittaja Kirsi Airikka, 050 381 0970
toimitussihteeri Asta Kettunen, 050 438 2716
s-posti: toimitus@siltalehti.fi ja etunimi.sukunimi@evl.fi
Osoite: Seurakuntien talo, Näsilinnankatu 26, PL 226, 33101 Tampere

Kaupalliset ilmoitukset:
Saarsalo Oy
Mikko Salmensuu
mikko.salmensuu@saarsalo.fi
044 777 5112

Jakelu: Tampereelainen
Jakelupalaute: jakelupalaute.fi/
silta tai Suomen Suoramainonta,
Tampere, 040 085 9766

Tilaukset:
sari.laakso@evl.fi, 03 219 0111

Taitto: Timo Saarinen / pelagus.fi
Painosmäärä: 90 000 kpl
Paino: Botnia Print, Kokkola
ISSN 2342-0979 (painettu)
ISSN 2342-0987 (verkkopainatus)

Seuraavat lehdet ilmestyvät: 8.4., aineisto viimeistään 16.3., 6.5., aineisto viimeistään 13.4.

Heikki Hattunen on evankelista Tuomiokirkon passiotulkinnassa.

Johannes-passio vie tunneallokoon

Yksi suosituimmista suurista kirkkomusiikkiteoksista kuullaan tänä vuonna hiljaisen viikon draamatismpana iltana Tampereen tuomiokirkossa. Johann Sebastian Bachin Johannes-passion tulkitsee Tampereen Katedraalikuoro yhdessä Kamariorkesteri Tampere Chamberin ja viiden solistin kanssa. Konsertin johtaa Riikka Viljakainen.

Evangelistana on Suomen kansallisoopperasta vieraileva tampere-laistenori **Heikki Hattunen**. Muut solistit ovat Olli-Jaakko Miettunen, Jussi Lehtipuu, Sofia Harju ja Stanislav Kriuchkov.

– Olen ihmeissäni, että saan tehdä tämän kotikaupungissani hienojen kollegojen kanssa, Heikki Hattunen iloitsee.

Musiikki

– Teos on tavallaan uusi minulle, sillä tutustuin siihen vasta aikuisena. Olen laulanut väärän kirkon kuoroissa, naurahtaa Hattunen, Tampereen ortodoksisen seurakunnan entinen kanttori.

Ennen Tamperetta hän laulaa täsmälleen samoissa tehtävissä Helsingissä ja Seinäjoella.

– Alusta asti on tuntunut, että Johannes-passio istuu äänelleni, Hattunen sanoo.

Viime kesän voitto Toivo Kuula-laulukilpailusta on tuonut uusia työkuvioita ja ruotsalaisen agentuurin.

– Eniten Kuula on näkynyt omana rentoutumisena, hän miettii.

Maaliskuussa Hattunen esiintyy

Joensuun kaupunginorkesterin kanssa. Juhannuksen jälkeen hän laulaa muun muassa klassisen musiikin festivaalilla Värmlandissa.

Saksankielinen Johannes-passio toistaa Johannuksen evankeliumia kiirastorstain illasta pitkäperjantain iltaan. Hattuselle saksa on tuttua jo alakoulusta.

– Aah, tämän takia olen siis sitä opiskellut, hän kertoo tajunneensa.

– Kohta, jossa Pietari itkee, on Matteukselta, muistuttaa Hattunen, ja näyttää nuottia.

– Se on yksi vaikuttavimmista kohdista, toteaa Riikka Viljakainen.

Yhteinen toive on, että tunteet kuuluvat nuottien läpi ja menevät kuulijan sisimpään.

Erityisen lisän iltaan tuo tietty samanaikaisuus. Konsertti alkaa pitkä-

perjantaina kuudelta, joka kirkollisessa perinteessä on Jeesuksen hautaamisen rukoushetki.

Leipzigin Tuomaskirkon jumalanpalveluksessa vuonna 1724 ensi kertaa kuultu teos on mahdollisesti alkanut iltapäivällä, koska vesperit saattoivat kestää neljäkin tuntia.

– Luultavasti seurakunta lauloi koraalit, Viljakainen valaisee.

Katedraalikuorossa koraaleja on harjoiteltu viime syksystä asti. Moni kuorosta laulaa teknisesti haastavan teoksen nyt ensi kertaa.

– Toivon, että heillekin jää tästä tunnekokemus, sanoo Viljakainen.

Elisa af Hällström

J. S. Bach: *Johannes-passio*, Tuomiokirkko 3.4. kello 18.

Lisää konsertista: [siltalehti.fi](#)

Lappajärven kirkon rikkoutuneiden osien tilalle on valettu uusia.

Metallitaidetta esillä kirkoista ja hautausmailta

METALLITAITEEN monipuolisuus yllättää Suomen käsityön museon näyttelyssä Jyväskylässä. Tämä taide on tärkeä osa kirkkojen arkkitehtuuria.

Näyttelyn kuratoineet seppämestarit Jouko Nieminen ja Antti Nieminen ovat tehneet ja kunnostaneet lukuisia metalli- ja jalometalliesineitä kirkkoihin ja seurakunnille. He ovat myös kiertäneet ison osan Suomen hautausmaista valokuvaten muistomerkkien perinnettä.

Näyttelyssä on esillä myös kirkontornitekniikko Supavit Nummelinin keräämiä vanhoja kelloja ja

niiden osia

Kirkko ja seurakunnat ovat olleet kautta aikain tärkeitä käsityöläisten työllistäjiä. Valaisimet, katokruunut, ristit, sakraalikalustot, kahvat ja muut rakenteisiin liittyvät metallityöt ja ristit ovat erottamaton osa kirkollista esineistöä. Niiden suunnittelusta ja valmistuksesta ovat vastanneet ja yhä vastaavat eri alojen käsityömasterit.

Metalliset ristit ovat olleet huomattavasti nykyistä yleisempiä Suomessa ja muualla Euroopassa.

Näyttely on esillä 12. huhtikuuta saakka. [S](#)

Henkilökohtaiset muistot ja paikallinen historia voivat tukea ihmisten merkityksellisyyden kokemuksia. Puut, kuten tämä Kaukajärven ”jumalan puu”, toimivat henkilökohtaisten ja ylisukupolvisten muistojen säilöinä.

Sanansaattajat ja pyhät puut: ei vain vanhoja uskomuksia

Aikanaan uskottiin, että ihmisessä asuu useita sieluja. Elämän päätyttyä ruumiista lähtenyt henki saattoi näyttäytyä esimerkiksi pikkulintuna.

Tuo lintu oli tuonut sielun kehoon syntymässä ja veisi sen mukanaan kuolemassa. Naisen kuoltua hänen suojelijakseen tehty sielulintu-veistos asetettiin hänen rinnalleen hautaan.

Tästä lähtee liikkeelle Reetta Rannan *Sielulinut* (SKS-Kirjat 2025). Teos esittelee 16 kotimaista lintulajia ja niihin liittyviä myyttejä, uskomuksia ja tarinoita.

Monin paikoin on uskottu, että linnut voivat ennustaa kuolemaa pihapiiriin saapuessaan, tai kuollut voi palata linnun hahmossa, kuten pikkuveli varpusena. Rannan haastatellessa ihmisiä kirjaansa varten kävi ilmi, ettei kyse ole vain vanhoista uskomuksista.

Ehkä jälleennäkemisen toivetta heijastaa lintukuvasto joissakin hautakivissä – kyyhkylä Pyhän Hengen, toivon ja rauhan symboleina, varpuset kuoleman ja rikkauksien tuojina. Ortodoksisessa perinteessä haudoille jätetään edelleen jyviä, Ranta kertoo kirjassaan.

Kyyhkystä pidetään sanansaattajana maailmosen välillä. Raamatussa lintu tuo viestin maan pal-

Kirjat

jastumisesta vedenpaisumuksen jälkeen. Varislintuja on skandinaavisessa ja pohjoiseurooppalaisessa perinteessä saatettu pitää vainajan oppaina tuonpuoleiseen.

Ristipetäjiä ja jumalankoivuja

Rannan toinen viime vuonna ilmestynyt saman kustantajan kustantama kirja, *Pyhät puut*, pohjautuu Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran arkistolähteisiin, kansantieteen ja hyvinvointitutkimuksen havaintoihin sekä ihmisten kokemuksiin ja kertomuksiin siitä, mitä puut heille merkitsevät.

Pajun oksat pajunkissoineen merkitsevät kevääseen ja pääsiäiseen liittyvää jälleensyntymää. Paju onkin lääkitsevä ilon ja hedelmällisyyden symboli.

Aikoinaan katolinen kirkko Länsi- ja Etelä-Suomessa koki esivanhempiaan palvovan kultin kilpailijakseen. Kirkkoja rakennettiin pyhien puiden, hiisimetsiköiden ja muiden palvontapaikkojen tilalle. Mitä merkitsee puiden pyhyys suomalaisille nykypäivänä? Tästäkin kirjassa kerrotaan, samoin vainaja- ja parannuspuista.

Molempien kirjojen ulkoasun ja kuvituksen on suunnitellut Riikka Haro.

Asta Kettunen

Venäjälle kaapatuille lapsille omistettu näyttely esillä

AMMUSLAATIKOIHIN maalatut Neitsyt Maria -ikonit ovat esillä Tampereen Vanhassa kirkossa 1.4.–26.4. Näyttely on omistettu Venäjälle kaapatuille ukrainalaislapsille.

Ikoniperinteestä ammentavat kuvat esittävät Neitsyt Mariaa ja lasta. Ammuslaatikot ovat peräisin taistelualueilta.

Taideprojektin ovat toteuttaneet ukrainalaiset taiteilijat Sonya Atlantova, Oleksandr Klymenko ja Herman Klymenko. Näyttelyn ideana on kuoleman muuttuminen elämäksi: ammuslaatikot symboloivat kuolemaa ja ikonit ukrainalaisessa

kulttuurissa elämää.

Näyttely on kiertänyt 24 maassa, esimerkiksi Euroopan parlamentissa, Ukrainan presidentin kansliassa sekä Suomen eduskunnassa. Viimeksi se nähtiin Lauttasaaren kirkossa Helsingissä ja Olarin kirkossa Espoossa.

Keväästä 2015 lähtien projektilla on tuettu lääkinnällisiä ja humanitaarisia hankkeita Ukrainan sotilaiden ja siviilien auttamiseksi.

Avajaiset ovat Vanhassa kirkossa 1.4. kello 19–20.30. Näyttely on avoinna tiistaista perjantaihin kello 14–18 ja viikonloppuisin kello 13–18.

Taneli Törölä ja Ariel Neulaniemi nousevat Lietsun Gospelkirkon lavalle duona.

Kevään merkit näyttäytyvät

Perjantaina 6. maaliskuuta kello 19 Lielahden kirkon lavalle nousee gospelkentän monitoimimies Ariel Neulaniemi yhdessä kitaristi Taneli Törölä kanssa.

Illan artisteilla on yhteistä taustaa Ariel & Supremos -yhtyeestä 2000-luvun ensimmäiseltä vuosikymmeneltä. Molemmat ovat tämän lisäksi sukuloineet omilla tahoillaan niin radiossa ja kirjoittajana kuin lukuisten kokoonpanojen sekä musiikkiprojektienkin parissa.

Gospel Café on avoinna kello 18 alkaen. Vapaa pääsy, ohjelma 10 € Harjun seurakunnan lähetystyölle

Iltanuotiolauluja ja yhteisöllisyyttä

Glow Favorites aloittaa kevään iltanuotiokonserttikiertueensa Hervannan kirkosta 7.4. kello 19. Leirinuotiomuistoihin ja yhteislauluun kutsuvassa konsertissa mukana ovat laulaja ja kuoronjohtaja Jepa Lambert sekä kitaristi Lasse Sakara.

Tampereella kuullaan myös Harjun Gospel -kuoroa, Pekka Simojokea ja Severi Laaksoa.

Huhtikuussa kiertue esiintyy vaihtelevin kokoonpanoin myös Helsingissä, Oulussa, Turussa ja Seinäjoella.

Vuorovaikutteisessa tilaisuudessa yleisö kutsutaan osaksi kuoroa, ja se pääsee myös vaikuttamaan lauluvalintoihin. Osa lauluista äänestetään Radio Dein taajuuksilla ennen kiertuetta.

Liput Tiketistä 24 € ja ovelta 25 €, jos paikkoja on

Severi Laakson uutuutta juhliitaan Hervannassa

Muusikkopastori **Severi Laakson** toista albumia *Elämänlanka* juhliitaan lauantaina 7. maaliskuuta kello 18 vastaremontoidussa Hervannan kirkossa.

Konsertissa kuullaan kaikki uuden levyn kappaleet ja tarinoita biisien takaa. Lauluissa sukellaan elämän syviin tuntoihin syntymästä kuolemaan sekä kaipauksesta rakkauteen ja taivastoivoon.

– Konsertissa on luvassa herkkää laulelmallista tulkintaa, mutta myös raskaampia soundeja. Rokkipapin poika kun olen, Laakso toteaa.

Musiikki toteutetaan ammattilaisbändin voimin.

Lisää: siltalehti.fi

Lisää konsertteja sivulla B 8

Sähkö Valo Tele Av -messuilla palkittu uudistettu valaistus tukee kilpailun tuomariston mielestä Reima Pietilän alkuperäistä arkkitehtonista ideaa, jossa valo on olennainen osa rakennuksen muotokieltä.

Valaistus korostaa rakennuksen omaa luonnetta

Ulkovaleistussarjan Vuoden valaistuskohde 2025 -kilpailussa voittaneen Kalevan kirkon valaistuksen on suunnitellut WhiteNight Lighting. Toteutuksesta vastasi Pirkan Sähköhuolto.

– Idea valaistukseen pohjaa kirkon arkkitehtuuriin ja sen voimakkaaseen veistokselliseen muotoon. Valaisimien sijoitukset ja valaistusperiaatteet mukailevat arkkitehdin alkuperäistä ajatusta, kertoo suunnittelussa Joonas Saarasen kanssa mukana ollut **Arto Heiskanen**.

Hänen mielestään Kalevan kirkon betoniset kaarevat julkisivut ja syvät varjot ovat jo itsessään hyvin ilmeikkäitä.

Heiskasen mukaan tavoitteena ei ollut tehdä näyttävää efektiä, vaan vahvistaa rakennuksen omaa luonnetta eli tuoda esiin julkisivupintojen rytmi, plastisuus ja monumentaalisuus tavalla, joka kunioittaa alkuperäistä arkkitehtuuria.

– Myös käyttäjän muuttuneet tarpeet ohjasivat

suunnittelua valaistustekniikan ja ohjattavuuden osalta siten, että uusi valaistus muuntuu erilaisiin tilanteisiin tarpeen mukaisesti, Heiskanen toteaa.

Valaistus on siis ohjattavissa, mikä mahdollistaa erilaisten valaistusilmeiden käytön eri tapahtumissa, vaikka perusilme on rauhallinen ja valkoinen.

WhiteNight Lightingissa ollaan erityisen tyytyväisiä siihen, että valaistus ei korosta itseään vaan arkkitehtuuria. Kirkko erottuu iltaohjelmassa maamerkkinä, mutta valo ei häikäise eikä tee rakennuksesta toisenlaista kuin se on päivällä.

– Myös se, että pystyimme säilyttämään alkuperäiset sijoituspaikat ja sovittamaan uuden tekniikan niihin ilman muutoksia julkisivuun, on merkittävä onnistuminen, Heiskanen mainitsee.

Ratkaisu mahdollisti hänen mukaansa sen, että kirkon ilme säilyi eheänä, mutta valon laatu ja hallittavuus saatiin nykyaikaiselle tasolle. Lopputulos on hillitty, mutta vaikuttava.

Heiskasen mielestä kirkkorakennukset ovat Suo-

messu usein arkkitehtonisesti erittäin merkittäviä, mutta valaistus ei aina tue niiden mahdollisuuksia parhaalla mahdollisella tavalla.

– Parhaimmillaan valaistus voi vahvistaa tilan hengellisyyttä ja arkkitehtuuria hienovaraisesti, ei korostamalla itseään vaan tukemalla tilakokemusta, hän kertoo.

Heiskasen mukaan valaistusratkaisuissa on usein haasteena tasapaino. Teknologia kehittyy nopeasti, mutta kulttuurihistoriallisissa kohteissa muutosten tulee olla harkittuja.

Hän arvioi, että Tampereen kirkkoissa valaistuksen merkitys on ymmärretty viime vuosina entistä paremmin. Kehitystä on tapahtunut, mutta jokainen kohde on yksilöllinen ja vaatii oman rakennuksesta lähtevän ratkaisunsa.

– Jokainen projekti vaatii hyvin koordinoitua yhteistyötä eri tahojen kanssa, Heiskanen muistuttaa.

Johanna Hämäläinen

Kuva: Antti Hiltunen

